

Riigimajade visuaalse identiteedi juhis

Tellijä: Riigi Kinnisvara AS

Kõik algab inimesest. Nii kliendist kui oma töötajast.

Kliendi või külalise jaoks on riigimaja koht, kus on kerge ajada ametiasju.

See on koht, kus inimene tunneb, et tema probleemid saavad lahendatud, sest temaga tegeleb Eesti riik ühe või teise ametiasutuse näol.

Riigimaja töötaja jaoks on riigimaja ühine kontor, töökeskkond ja platvorm. Riigimaja aitab täita riigiametniku ülesandeid – aidata inimesi, esindades Eesti riiki osana oma meeskonnast.

Foto: toolbox.estonia.ee

Põhimõtted

Riigimajade visuaalse identiteedi aluseks on Valitsusasutuste ühine stiiljuhise, millele on tehtud ruumigraafika-spetsiifilisi täiendusi.

Käesolev juhise on mõeldud kasutamiseks teenusedisaineritele, sisearhitektidele ja graafilistele disaineritele riigimajade projekteerimisel.

Kõik stiiljuhise põhjal loodud lahendused tuleb enne elluviimist kooskõlastada riigimajade projektimeeskonnaga.

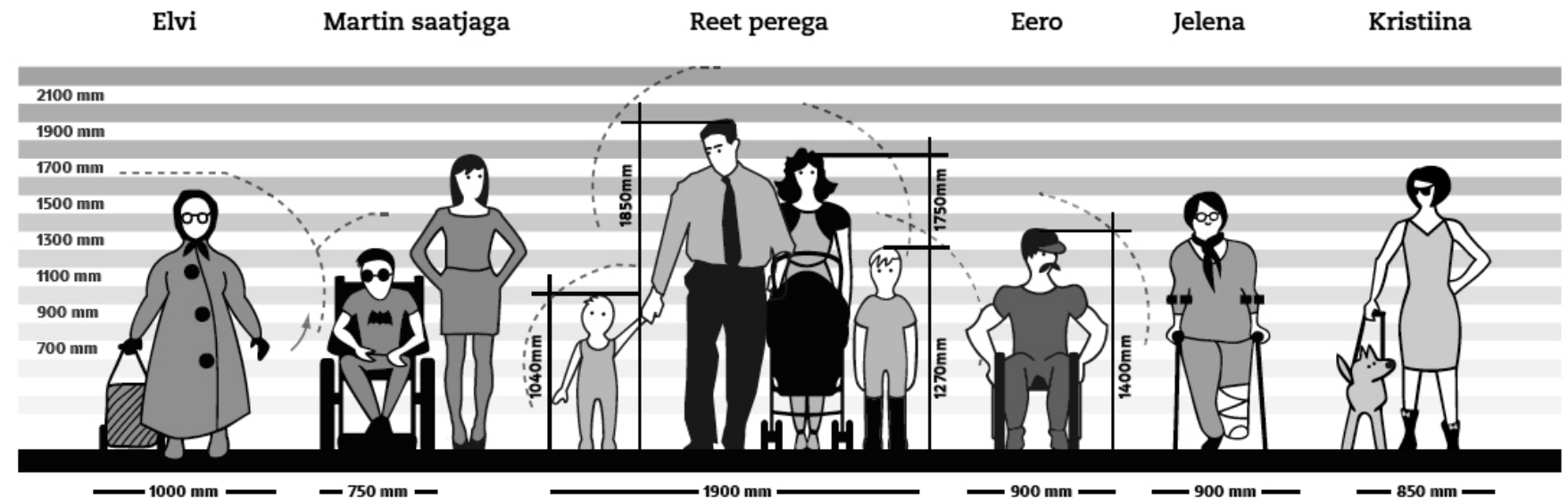

Universaalsain

Riigimajade keskkonnagraafika ja suunaviitade lahendamisel on pööratud kõrgendatud tähelepanu kõiki kaasavale disainile ja ligipääsetavusele.

Lahenduste loomisel on silmas peetud järgnevat:

- liikumisteede planeerimine ja tähistamine
- sõnumite selgus
- kõrge loetavusega viitade tekstid
- läbivalt sama ja selge viidanduse värviskeem
- ulatuvustega arvestamine (mööbel, viida kõrgus)
- taktilised tähistused liikumisteedel

Väljavõte juhendmaterjalist "Kõiki kaasava elukeskkonna kavandamine & loomine"
Astangu Kutserehabilitatsiooni keskus, 2012

Sisukord

Sissejuhatus			
1. Põhielemendid	6	4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika	28
1.1 Tekstimärk	7	4.1 Tervitussein	29
1.2 Värvid	9	4.2 Korrusejuht / suunaviit	30
1.3 Kirjatüüp	10	4.3 Majajuht	31
1.4 Dekoratiivgraafika	9	4.4 Infotöötaja lett	33
1.5 Moodulsüsteem	11	4.5 Kliendarvuti	34
1.6 Piktogrammid, ikoonid	16	4.6 Ühtne teeninduslett	35
2. Liikumisteede disain	17	4.7 Tualettruumid	36
2.1 Põhimõtted	18	4.8 Uksesilt	37
2.2 Siseviitade mahud	19	4.9 Ajutine silt	38
3. Välisviidad ja -sildid	22	4.10 Klaasigraafika	39
3.1 Tootem	24	4.11 Ühiskasutatavate ruumide graafika	40
3.2 Sissepääsu tähistus	25	4.12 Nõupidamisruumide graafika	41
3.3 Suunaviidad	27	4.13 Kaugtöö ruumide graafika	43
		5. Sisekujunduse referentsid	45
		5.1 Materjalid	46
		5.2 Ooteala, vastuvõtt, vestlusruumid	47
		5.3 Nõupidamisruumid, trepid, ukсед	48
		5.4 Kabinetid, töötoad, koridorid	49
		5.5 Ühiskasutatavad ruumid	50
		6. Kohandamise erijuhtumid	51
		7. Ligipääsetavuse tagamine	53
		7.1 Ligipääsetavus ja selle olulisus	54
		7.2 Nägemispuudega inimesed	55
		7.3 Liikumispuudega inimesed	56
		7.4 Kuulmispuudega inimesed	57
		7.5 Intellektipuudega inimesed	58
		7.6 Piiratud funktsionaalsus	59

1. Riigimaja brändi põhielemendid

1. Põhielemendid

1.1

Tekstimärk

Riigimajasid tähistatakse tekstimärgiga, mis sisaldab asukohamääratlust ja nimetust "riigimaja".

Rapla
riigimaja

Haapsalu
riigimaja

Kärdla
riigimaja

Rakvere
riigimaja

Jõgeva
riigimaja

Paide
riigimaja

Valga
riigimaja

Jõhvi
riigimaja

Põlva
riigimaja

Viljandi
riigimaja

Kuressaare
riigimaja

Pärnu
riigimaja

Võru
riigimaja

1. Põhielemendid

1.1

Tekstimärk

Riigimaja tekstimärk moodustatakse kirjatüübi Roboto Regular abil kahele tekstireale.

Tähemärgi ülesehitamisel peab määrama tähe- ja reavahed kõrvaloleva juhise abil.

The diagram illustrates the construction of the 'Riigimaja' logo using the Roboto Regular typeface. It features two lines of text: 'Rapla' on top and 'riigimaja' below it. The letters are black with a light gray drop shadow. Three callout lines point to specific typographic adjustments: 'tähtede originaalasetus' points to the top of the 'a' in 'Rapla'; 'tähtede vähendatud asetus (tracking -20)' points to the 'i' in 'riigimaja'; and 'reavahe kõrgus' points to the space between the 'm' and 'i' in 'riigimaja'.

Rapla
riigimaja

tähtede originaalasetus

tähtede vähendatud asetus (tracking -20)

reavahe kõrgus

1. Põhielemendid

1.2

Värvid

Riigimajade värvilahendus on tuletatud Valitsusasutuste ühisest stiilijuhisest ning brändingus ja keskkonnagraafikas on kasutusel riigiasutustele omane sini-must-valge värvikombinatsioon.

Sisegraafikas markerib sinine riigimaja kasutamise juhiseid ehk siseviitasid ja tähistusi liikumisteedel. Vaegnägijate vajadusi arvestades on viitade taustades kasutatav sinine toon muudetud lipusinisest tumedamaks (kirja ja tausta kontrast peab loetavuse tagamiseks olema vähemalt 70%).

SININE

CMYK	100 / 60 / 0 / 0
PMS	2935
RGB	0 / 87 / 184
HTML	0057B8
RAL	5017 Traffic Blue

MUST

CMYK	100 / 0 / 0 / 0
PMS	Process Black
RGB	44 / 42 / 41
HTML	2C2A29
RAL	9017 Traffic Black

VALGE

HALL

CMYK	0 / 0 / 0 / 25
PMS	Cool Gray 3
RGB	200 / 201 / 199
HTML	C8C9C7
RAL	7038 Agate Gray

1. Põhielemendid

1.3 Kirjatüüp

Riigimaja ametlik kirjatüüp Roboto pärineb samast perekonnast kui valitsusasutuste kirjatüüp, kuid on veidi ümaram ja selgemini tajutav.

Erinevate rõhuasetustega tekstide eristamiseks kasutatakse Roboto perekonna erinevaid stiile - light, regular, medium, bold või black.

abcdefghijklmnopqrs
tuvõäöüxy ABCDEFG
HIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
0123456789

Roboto Regular

abcdefghijklmnopqrs
tuvõäöüxy ABCDEFG
HIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
0123456789

Roboto Medium

abcdefghijklmnopqrs
tuvõäöüxy
HIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
0123456789

Roboto Bold

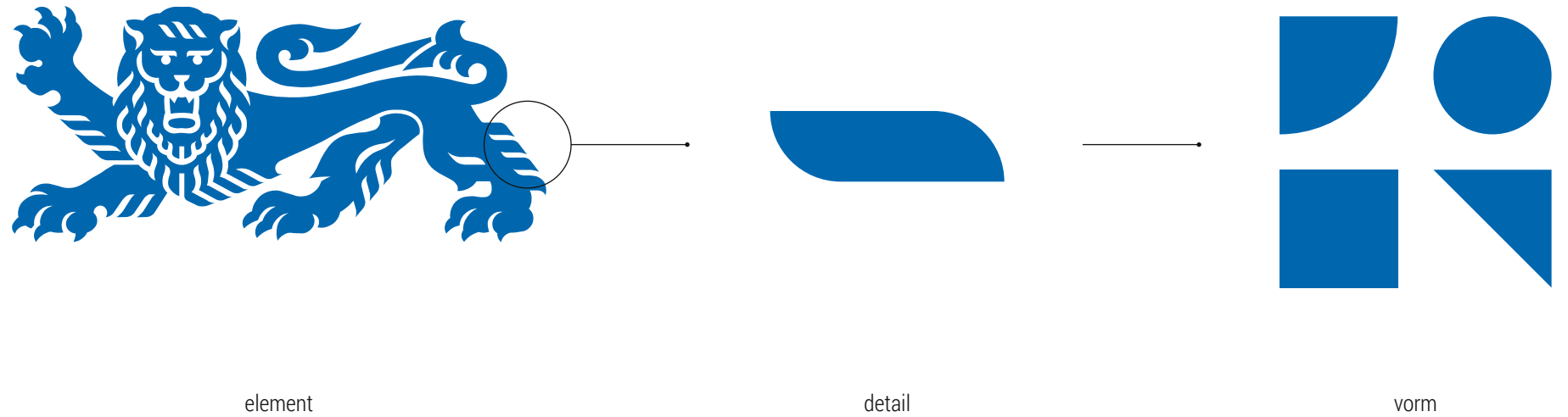
1. Põhielemendid

1.4

Dekoratiivgraafika

Dekoratiivgraafika elemendid on tuletatud Eesti vapilõvi detailidest, mis omakorda on stiliseeritud geomeetrilisteks vormideks.

Dekoratiivgraafika elementide vormi aluseks on võetud ruut.

1. Põhielemendid

1.4

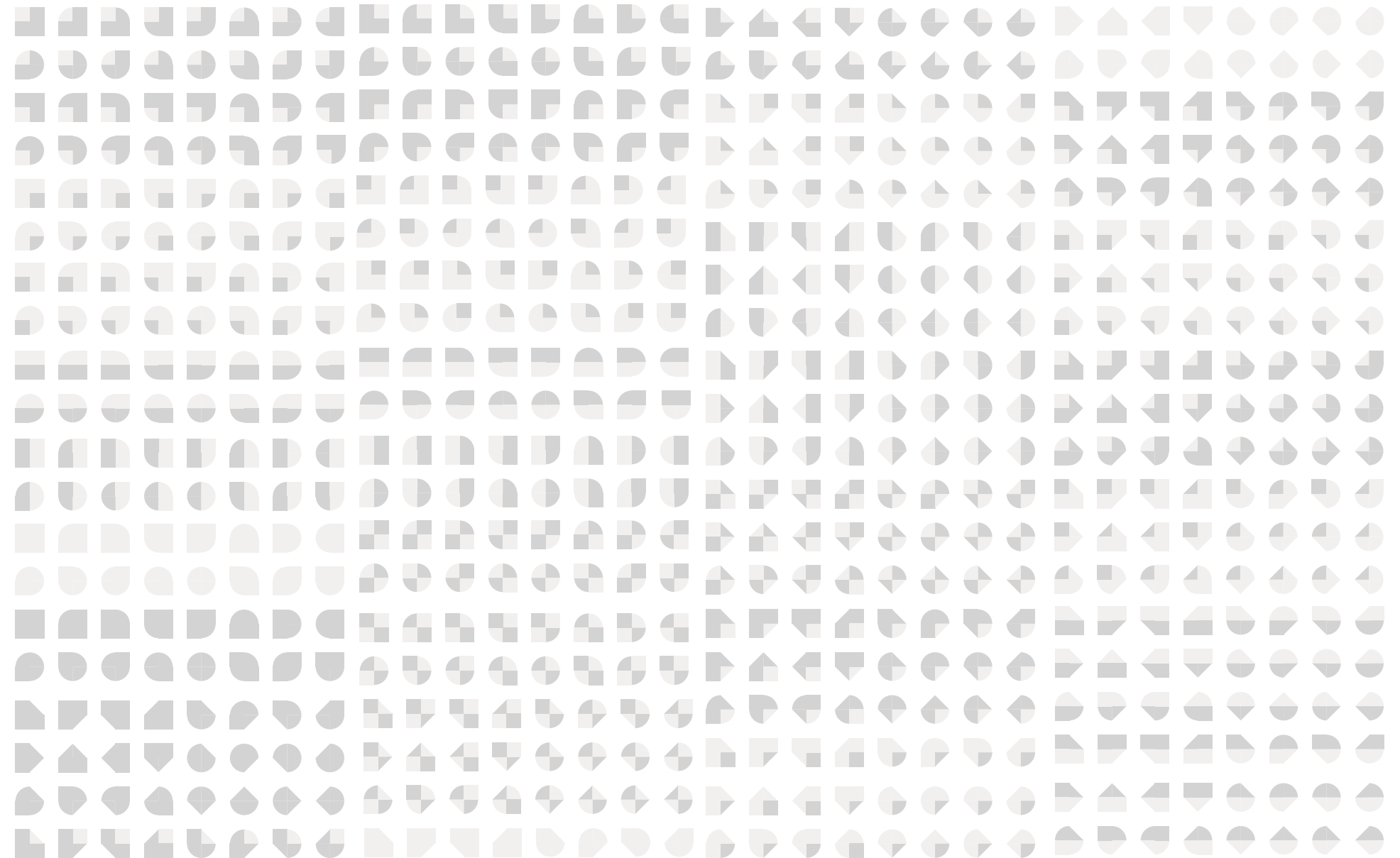
Dekoratiivgraafika

Riigimajade projekti keskmes on inimene.
Riigimajade dekoratiivgraafika keskmes
on inimene.

Dekoratiivgraafika koosneb inimesi
sümboliseerivatest abstraktsetest
kujunditest.

Geomeetrilistest variatsioonidest on võimalik
moodustada 640 kordumatut kujundit.

Dekoratiivgraafika elemendid on riigimajade
identiteedist tulenevalt läbivalt sarnased.
Sellega tagatakse visuaalselt ühtne stiil
kõikides riigimajades üle Eesti.

1. Põhielemendid

1.4

Dekoratiivgraafika

Dekoratiivgraafika väljendab inimeste omavahelistest suhetest rääkivaid lugusid.

Dekoratiivgraafikat on võimalik kasvatada ja laiendada liites üksteisega erinevaid detaile. Vormikäsitus on üles ehitatud põhimõttel väiksemast suuremaks ja hõredamast tihedamaks.

Dekoratiivgraafika põhielemendid on ruut, kolmnurk ja sektor. Neid omavahel kombineerides tuletatakse dekoratiivgraafika geomeetrilised vormid.

Dekoratiivgraafika ruumilises saavutatakse erinevate materjalide ja pooltoonidega, millest lähemalt peatükis 3.

Mustri geomeetrilised vormid kordavad sama motiivi, mis on kasutusel ka riigimaja suunaviitadel.

dekoratiivgraafika põhielemendid

põhielementidest kombineeritud geomeetrilised vormid

1. Põhielemendid

1.4 Dekoratiivgraafika

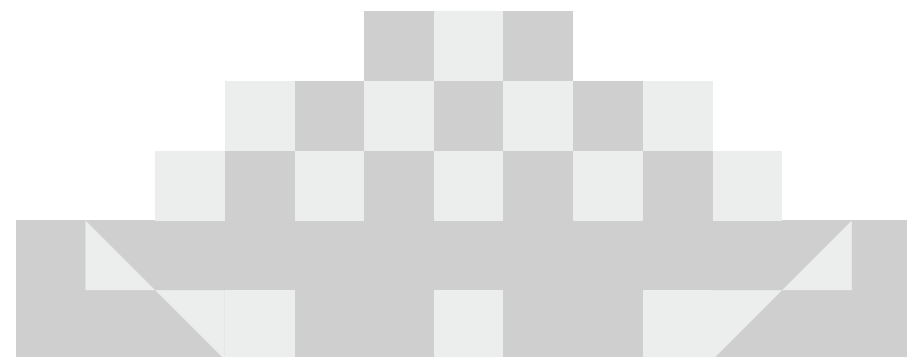
Dekoratiivgraafika elementidest on võimalik moodustada igale piirkonnale omased ja isikupäraseid graafilised motiivid.

Kaugtöö ruumid räägivad kohaliku linna eripäradest - arhitektuurist või nähtustest.

Käesoleva juhise Lisas 1 on toodud eri linnades asuvate riigimajade kaugtöö ruume illustreerivad graafilised lahendused.

Tallinna värav Pärnus

Rapla KEKi hoone

Rapla kirik

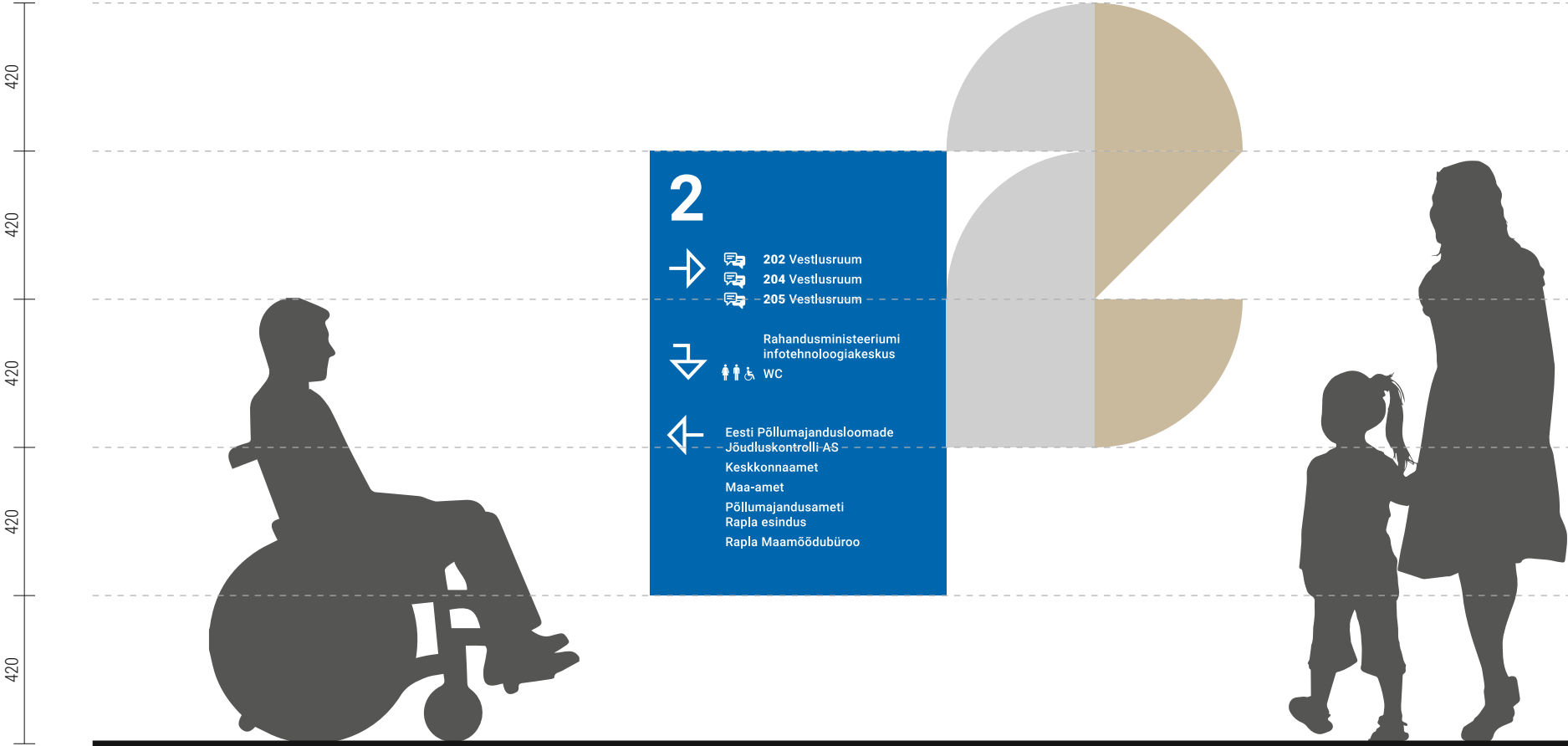
1. Põhielemendid

1.5 Moodulsüsteem

Dekoratiivgraafika, keskkonnagraafika ja suunaviitade kujunduslahendused on ehitatud moodulsüsteemile ehk *grid*'ile, mis on tuletatud siseuste tüüpkõrguse 2100 mm järgi.

Grid'i mooduliks on 420 mm või selle kordne - 210, 420, 840 jne.

Kõikide kujunduselementide paigaldus allub samale süsteemile. *Grid*'i tähistab kõrvaljoonisel punktiir.

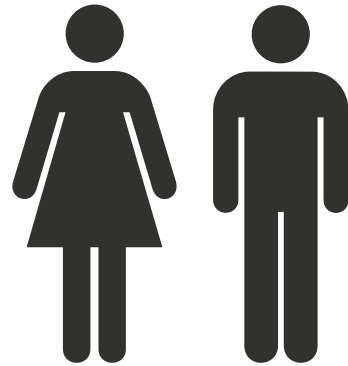

1. Põhielemendid

1.6

Piktogrammid / ikoonid

Riigimaja pisigraafika on traditsiooniline, funktsionaalne ja selge ning arvestab intellektipuudega inimeste lugemisoskusega

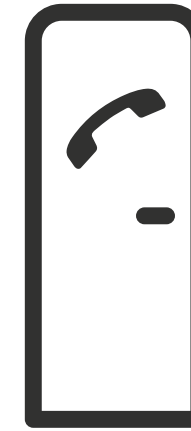
wc

inva

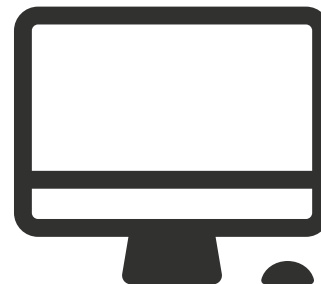
vaikne ala

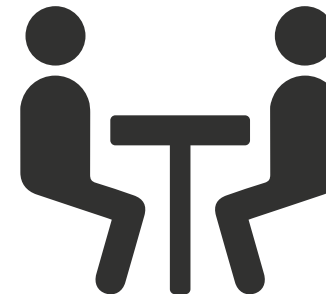
telefonikabiin

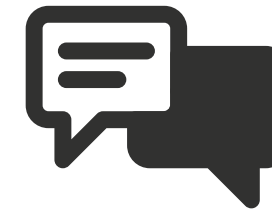
printimisala

kliendarvuti

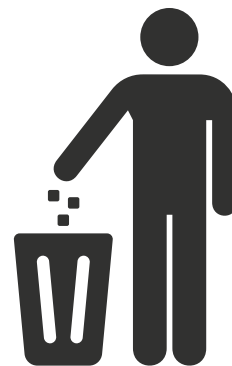
koosolekuruum

vestlusruum

garderoob

olmejäätmed

bio

paber

plastik

sega

puhkenurk

köök

2. Liikumisteede disain ja viitamine

2. Liikumisteede disain ja viitamine

2.1

Põhimõtted

Riigimajade liikumisteede disain lähtub universaalse disaini printsiibist. Liikumisteede projekteerimisel tuleb tähelepanu pöörata nii arhitektuursete kui ka sisearhitektuursete lahenduste väljatöötamisel. Liikumisteed peavad olema intuiitiivsed, lihtsad ja nähtavad ning läbitavad liikumisraskustega inimestele.

Viitadega tuleb markeerida olulised sõlmpunktid ja otsustuskohad. Riigimaja viida- ja liikumisteede süsteem on lahendatud signaalvärvi eriliigiliste viitadega, mis jagunevad välis- ja siseviitadeks. Välisviidad tähistavad riigimaja asukohta ning näitavad hoone sissepääsusi võimalikul parimal viisil. Siseviitade ja liikumisteedega tuleb tagada teenuse lihtne kasutatavus.

2. Liikumisteede disain ja viitamine

2.2

Siseviitade mahud

Siseviitade paiknemised ja mahud Rapla riigimaja kliendiala näitel.

Sisegraafika tüübid

Suunaviit: plaat + värv

Uksenumber: alusel

Uksenumber: kleebis ukse

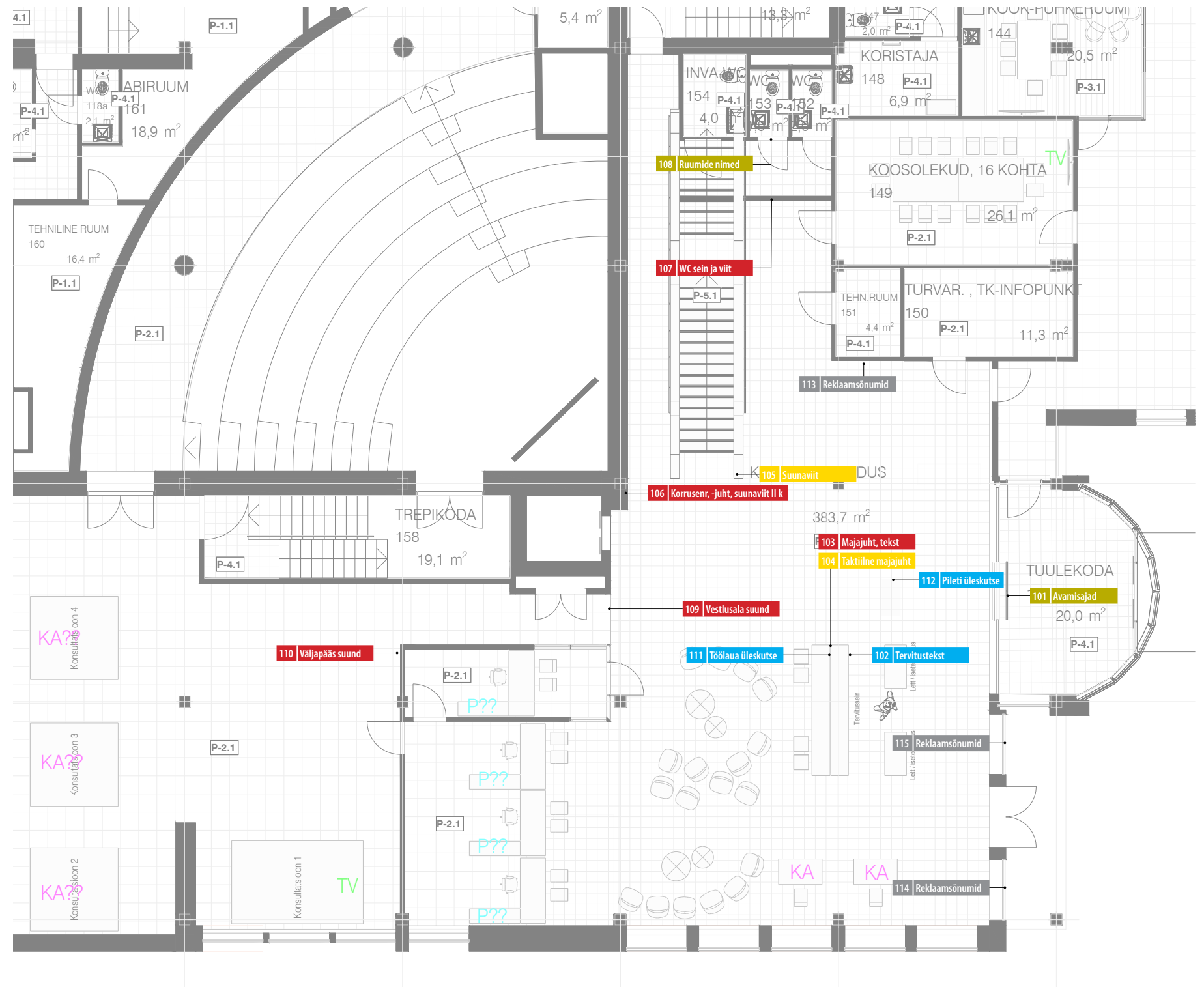
Seinagraafika: värv + plaat

Klaasigraafika: kleebis

Kunstiobjektid

Braille juhís

Kommunikatsioon: TV, valguskast

2. Liikumisteede disain ja viitamine

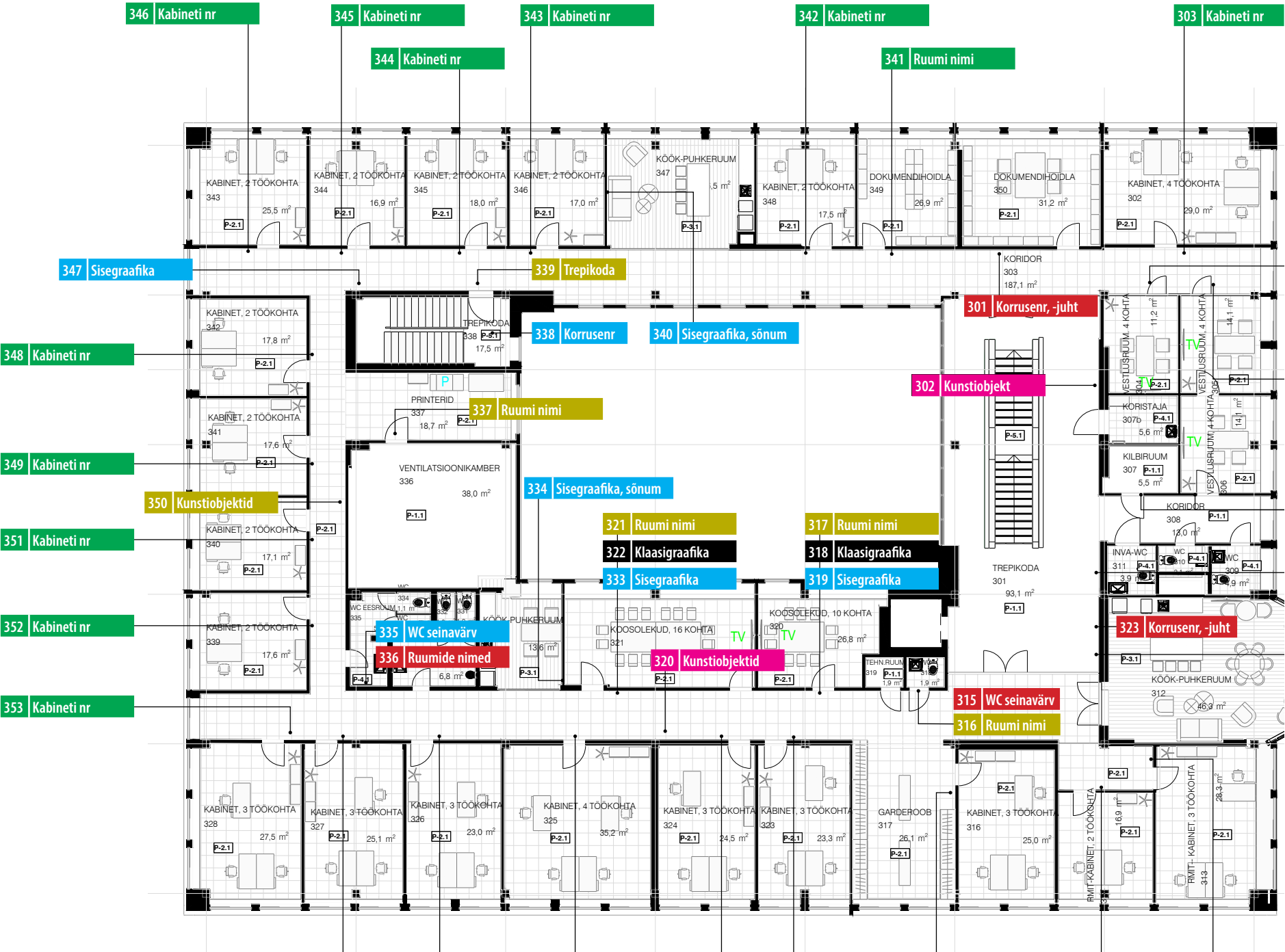
2.2 Siseviitade mahud

Siseviitade paiknemised ja mahud Rapla riigimaja
töötsooni ehk kolmanda korruse näitel.

Sisegraafika kaardistus
Velvet 2020

Sisegraafika tüübid

- Suunaviit: plaat + värv
- Uksenumber: alusel
- Uksenumber: kleebis uksel
- Seinagraafika: värv + plaat
- Klaasigraafika: kleebis
- Kunstiobjektid
- Braille juh
- Kommunikatsioon: TV, valguskast

2. Liikumisteede disain ja viitamine

2.3

Liikumisteed

Kliendiala põhilised liikumisteed ja suunad Rapla riigimaja 1. korruse näitel.

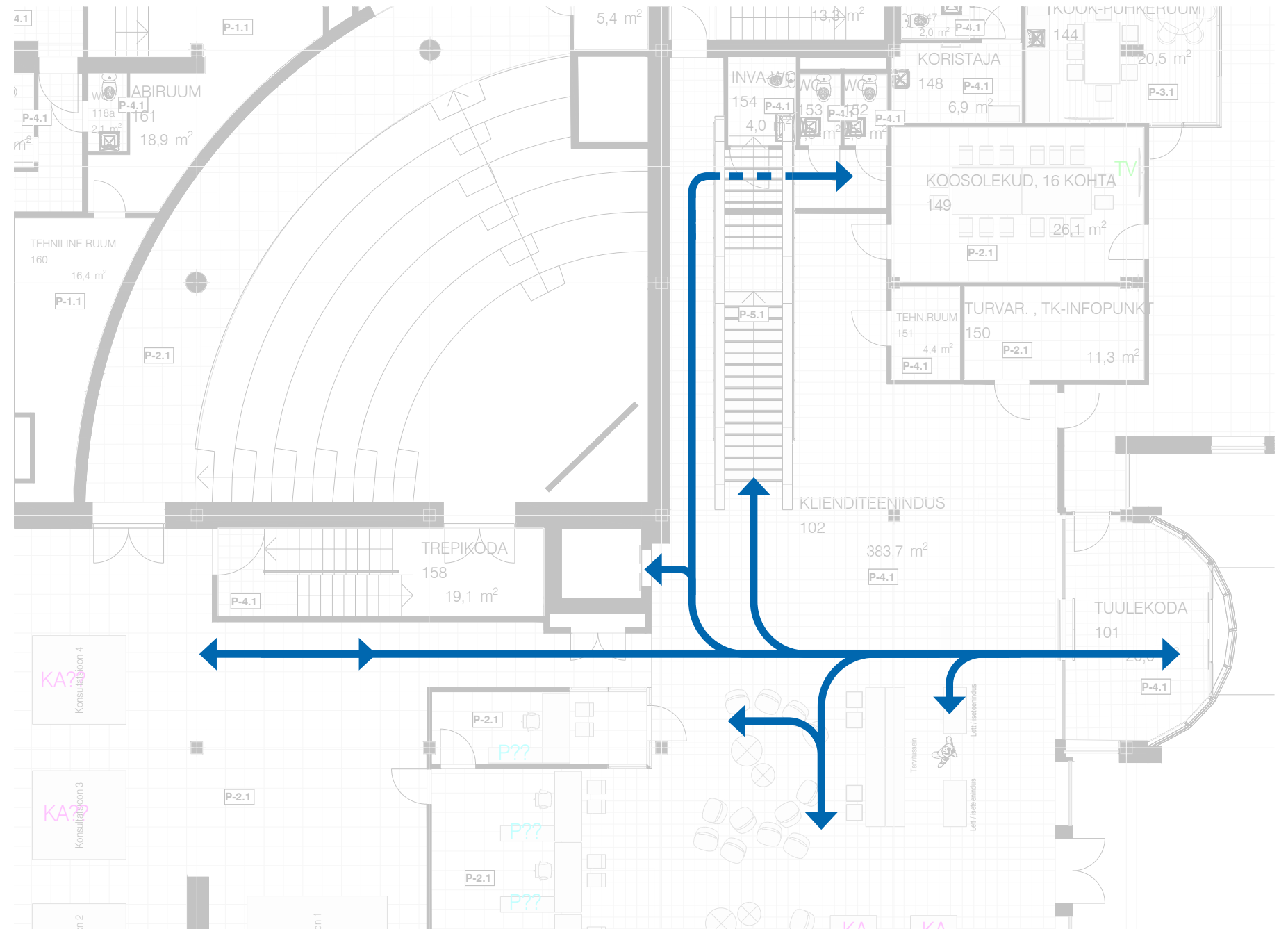
Hooneni jõudmine on tähistatud selge käigutee ning ka taktiilsete juhistega. Tulevikus tuleb arvestada, et ka väljapoole krundi piire on tagatud juhtteed hooneni.

Hoonsesse sisenemine peaks olema võimalusel automaatselt külgedele avanevate ustega.

Liikumisteed hoones tuleb universaalselt tähistada: peasissepääsust kuni infotöötaja letini ning sealt edasi lifti, majajuhi, ooteala ja WC-ni.

Töötsooni korrustel tuleb juhtteed viia liftist ja trepist ka korrusel paiknevate korrusejuhtideni.

Trepid peavad olema tähistatud nii taktiilselt kui ka eristuva värviga (esimene ja viimane aste märgistatud). Treppide käsi- puudel tuleb taktiilselt tähistada korruse number (käsipuu all lohkudena või peal punktkirjana).

3. Välisviidad ja -sildid

3. Välisviidad ja -sildid

3.1 Põhimõtted

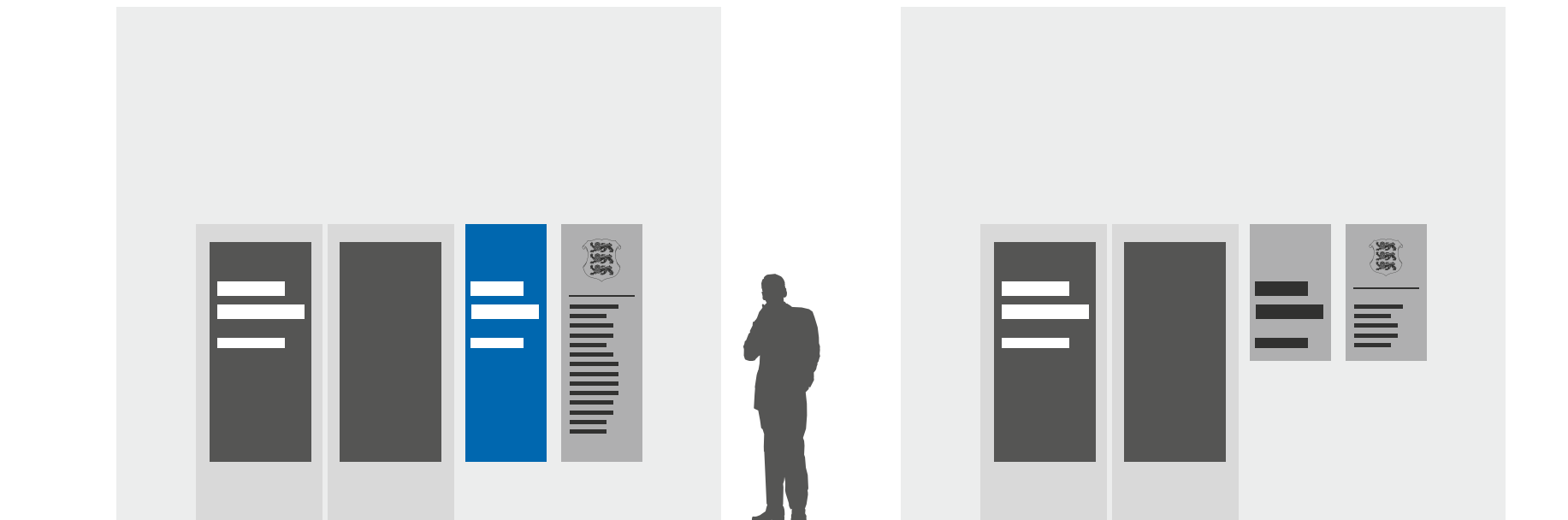
Riigimaja välistähistus näitab selgelt riigimaja hoone ja riigimaja sissepääsu asukohta.

Välistähistuse põhilahendus koosneb tootemist ja selgelt märgistatud sissepääsust (fassaadilahendus 1). Olenevalt riigimaja hoone arhitektuurist on võimalik kasutada ka väiksemamahulist välistähistust (fassaadilahendused 2 ja 3).

Eri fassaaditüüpide täpsem kirjeldus peatükis 3.3.

Fassaadilahendus 1

Fassaadilahendus 2

Fassaadilahendus 3

3. Välisviidad ja -sildid

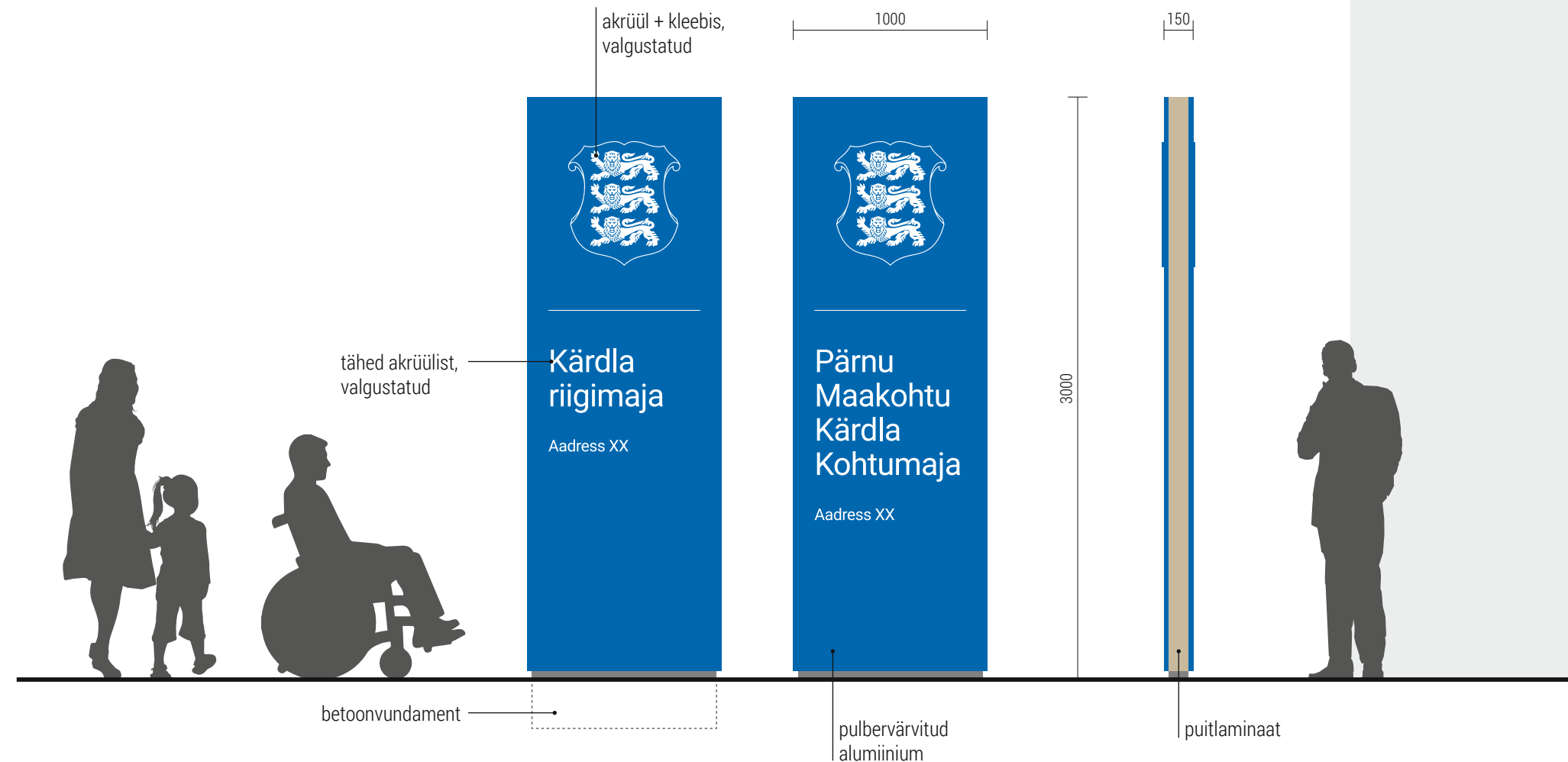
3.2

Tootem

Tootem tähistab riigimaja ning riigimajas asukohta. Juhul kui riigimajas tegutseb ka kohus, tähistatakse see eraldiseisva tootemiga.

Tootemid koosnevad metallkarkassist, mis on kaetud pulbervärvitud alumiiniumist korpusega.

Korpuse küljetahud on kaetud ilmastikukindla puitlaminaadiga. Tootemi esi- ja tagapinnal on väike riigivapp, hoone nimetus ja aadress valgustatud tähtedega.

3. Välisviidad ja -sildid

3.3 Sissepääsu tähistus

Riigimaja fassad näitab selgelt riigimaja hoone ja riigimaja sissepääsu asukohta.

Välis tähistuse põhilahendus koosneb tootemist ja selgelt märgistatud sissepääsust.

Sissepääsu portaali täpne lahendus sõltub hoone arhitektuurist. Lahenduse välja töötamisel pidada silmas seda, et portaal on hästi nähtav, seal oleks kasutatud sinist värvi ja see oleks piisavalt valgustatud.

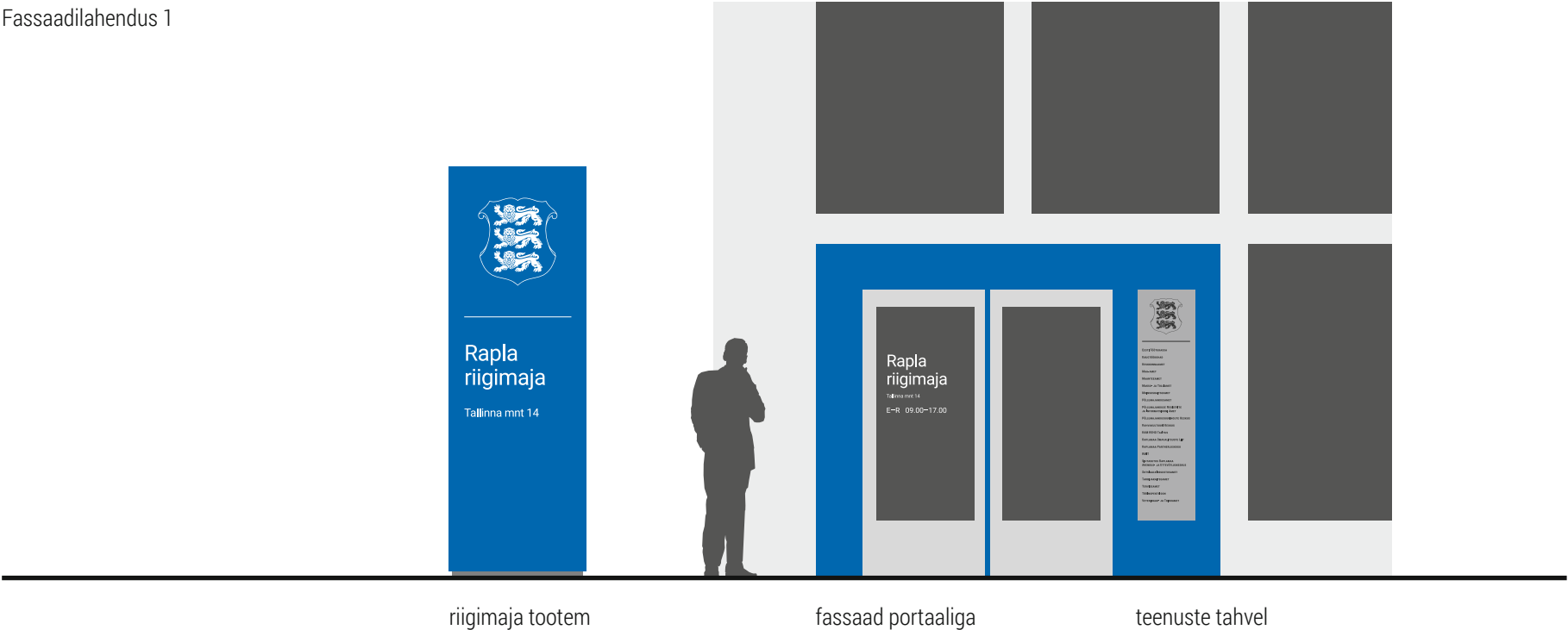
Hoone välisruumil peab olema riigimaja tähistus ning avamisaegade info.

Sissepääsu kõrval peavad olema seinale paigutatud kleebistekstiga metalltahvlid, mis kujutavad väikest riigivappi, hoone nimetus ja aadressi ning hoones resideeruvate ametite loetelu.

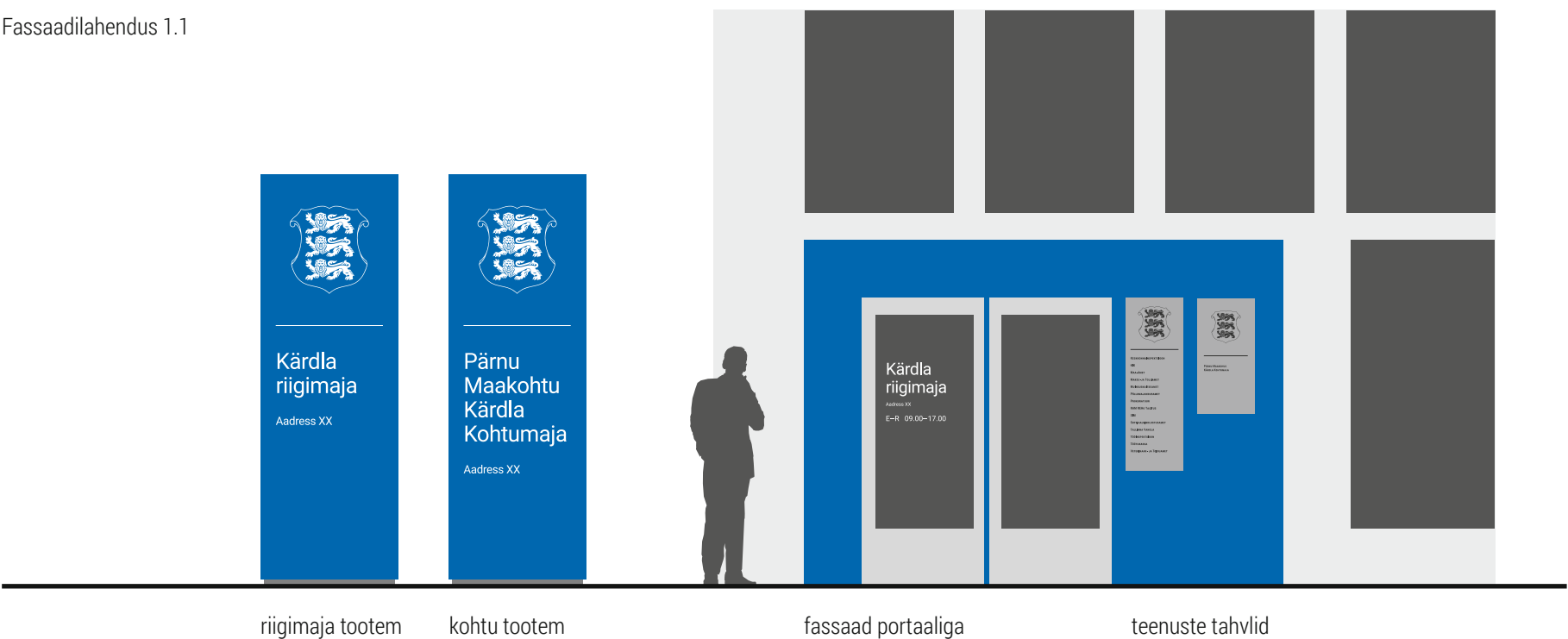
Tahvel on lahendatud valitsusasutuste ühtse identiteedi võtmes (vt. onlain-stiilijuhist).

Kui lisaks riigimajale asub hoones ka kohtumaja, siis tähistatakse kohtumaja eraldi tootemiga (fassaadilahendus 1.1).

Fassaadilahendus 1

Fassaadilahendus 1.1

3. Välisviidad ja -sildid

3.3 Sissepääsu tähistus

Riigimaja välistähistus näitab selgelt riigimaja hoone sissepääsu asukohta.

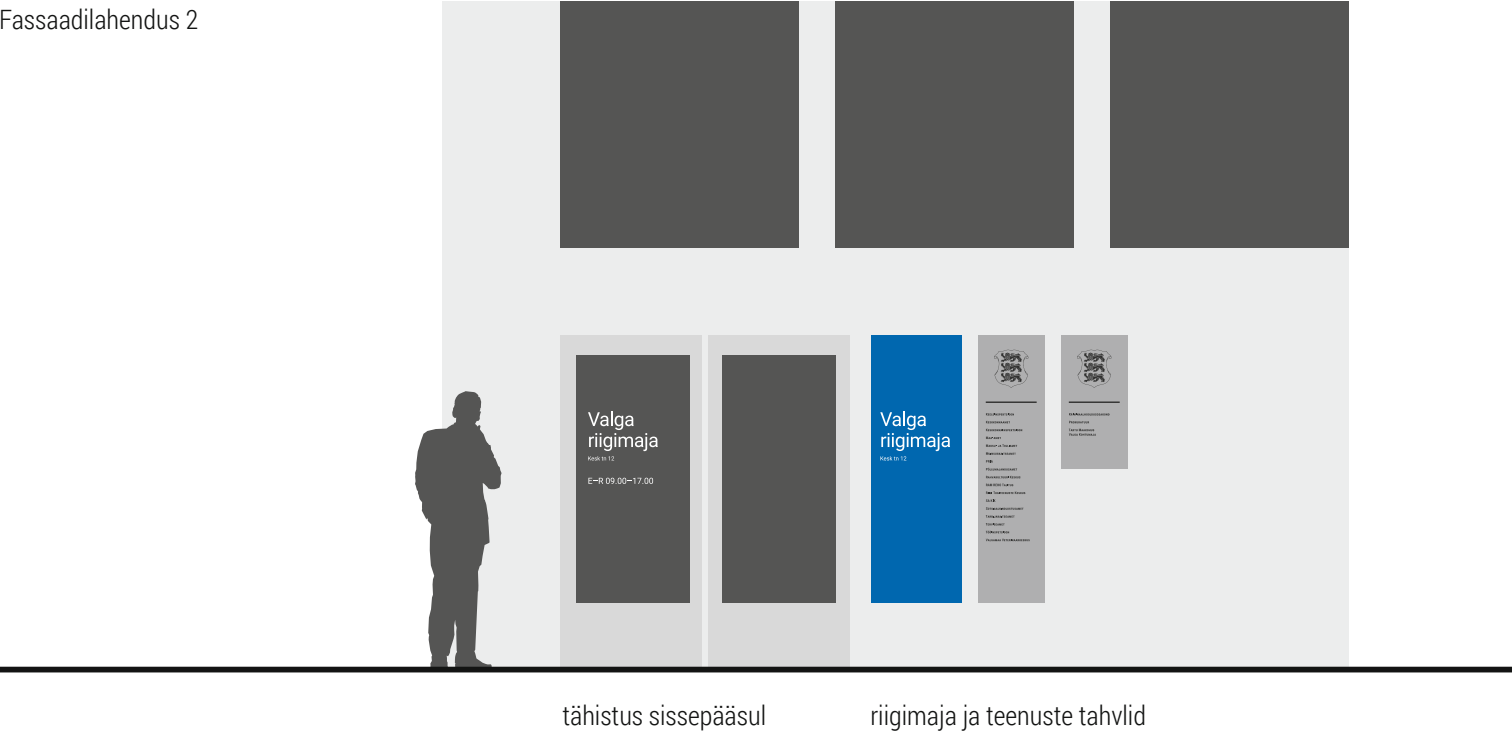
Olukorras, kus hoone juurde ei ole võimalik paigutada tootemit või rajada sissepääsu portaali, on võimalik kasutada vähendatud nähtavusega lahendust.

Sellisel juhtumil asendab tootemit ja portaali sinine tahvel riigimaja nimetuse ja aadressiga (fassaadilahendus 2).

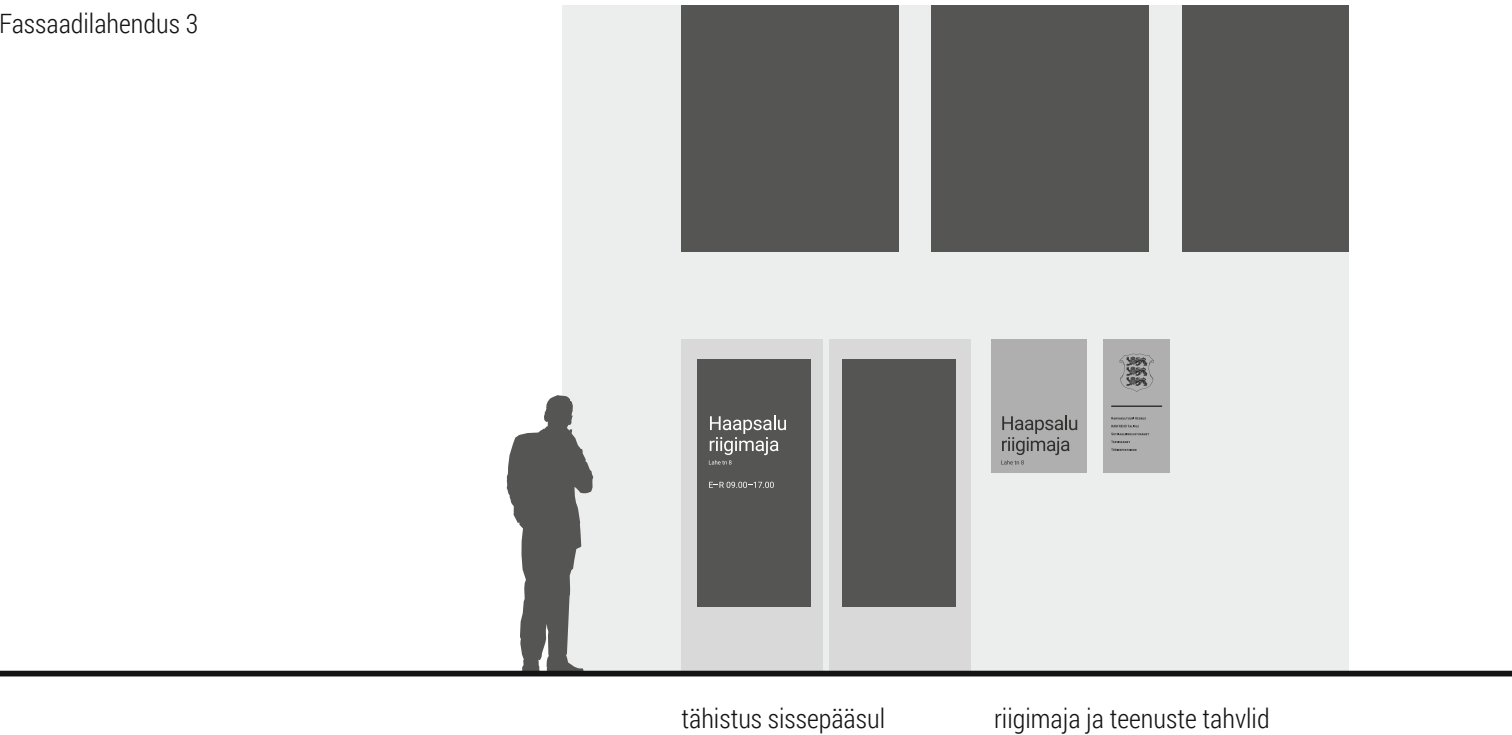
Arhitektuurselt nõudlike hoonete juures on võimalik kasutada minimaalset brändingut, kus saab loobuda sinisest värvist metalliktahvlite kasuks (fassaadilahendus 3).

Vähendatud nähtavusega lahenduste kasutamine kooskõlastada riigimajade projektimeeskonnaga.

Fassaadilahendus 2

Fassaadilahendus 3

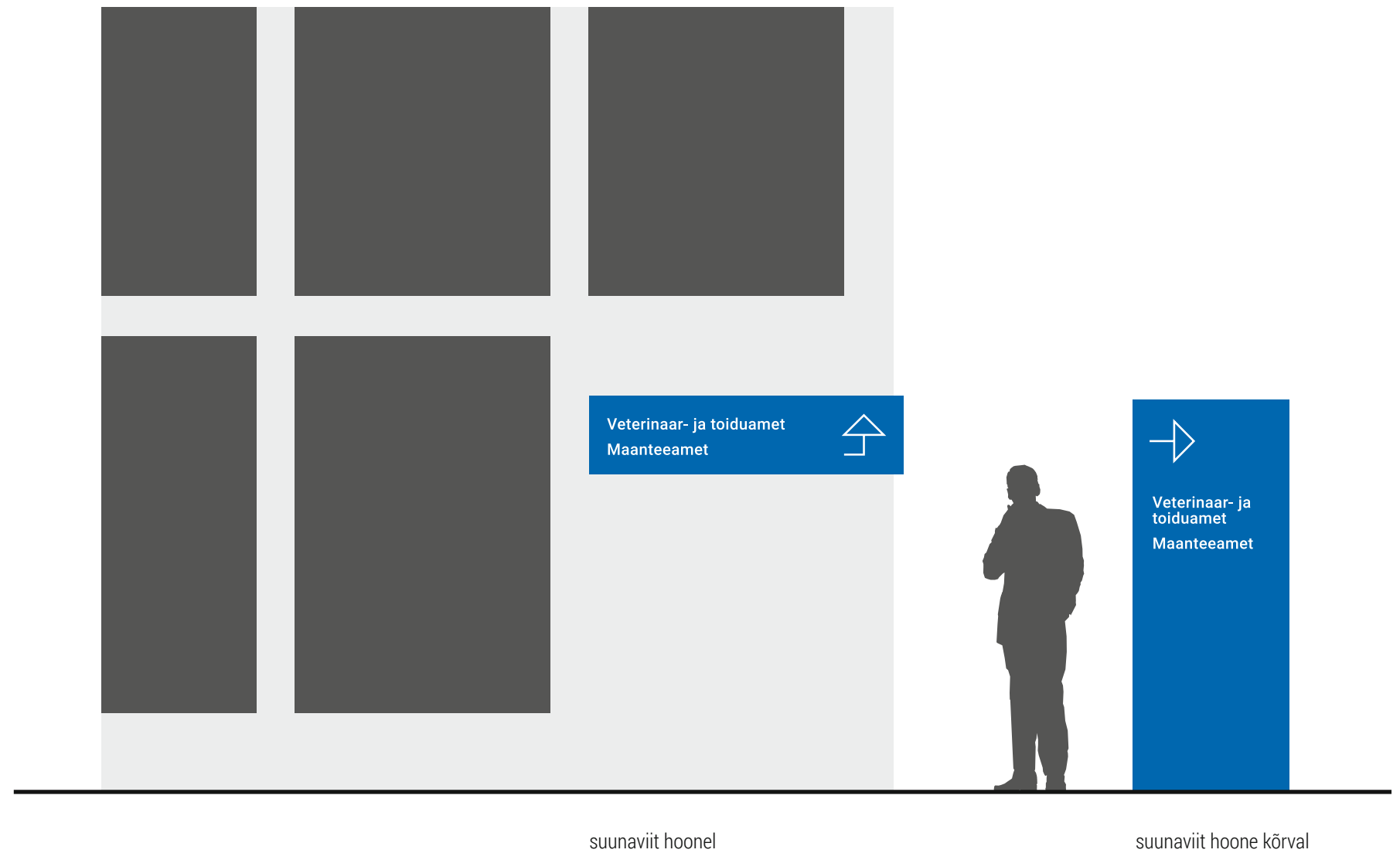

3. Välisviidad ja -sildid

3.4 Suunaviidad

Hoonete erifunktsiooniga lississepääsud peavad olema selgelt tähistatud.

Lubatud on kasutada viidalahendusi, mille värvi- ja materjalivalik langeb kokku tootemi värvi- ja materjalilahendusega.

4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

4.1

Tervitussein

Riigimajja sisenedes peab riigimaja nimetus ning infotöötaja asukoht selgelt nähtavad ja tähistatud olema.

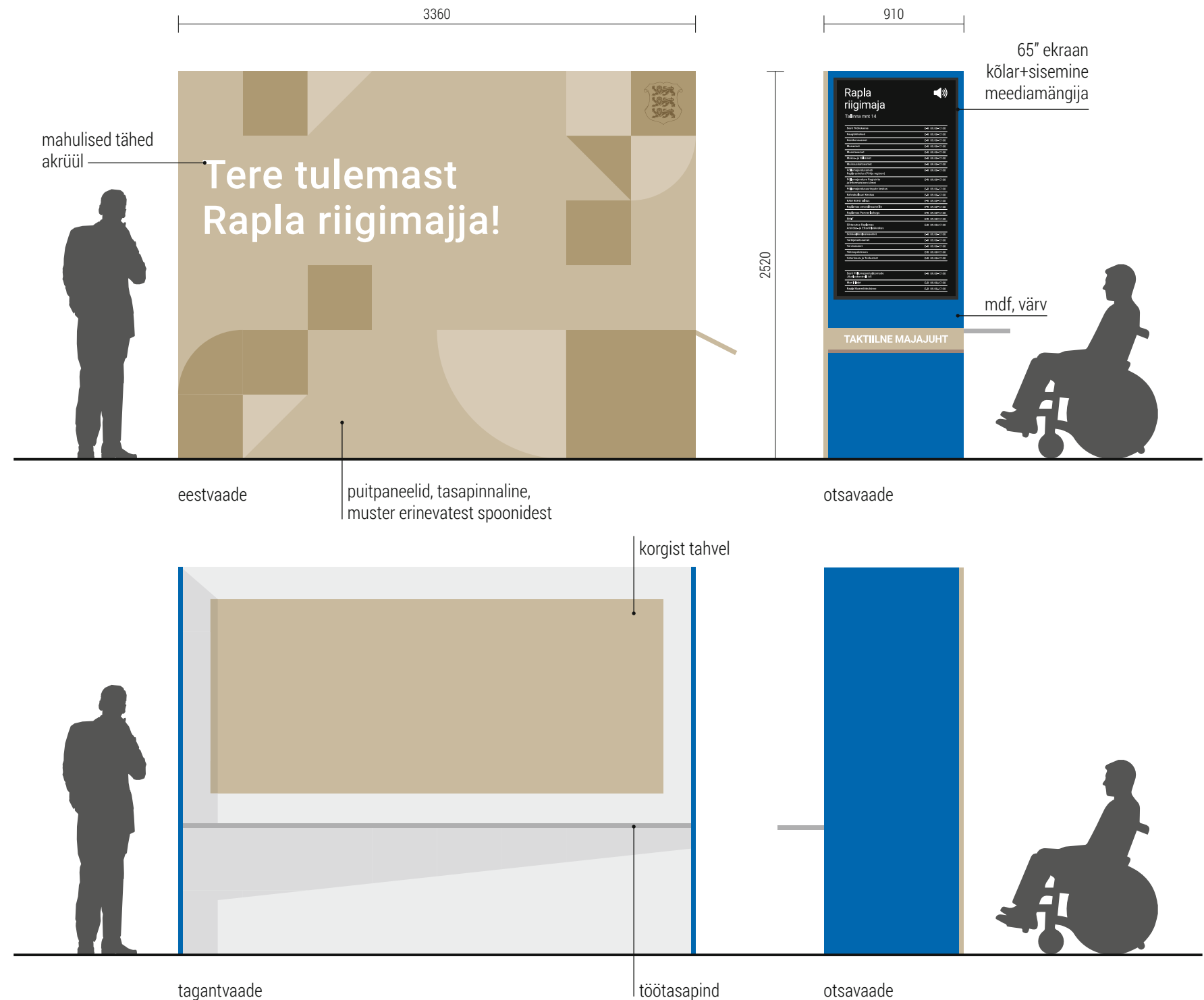
Tervitussein peab olema infotöötaja lauaga seotud.

Tervitussein peab täitma järgmised ülesanded: edastama tervitussõnumi, riigimaja nime, esitama rentnike loetelu (trükitud või digitaalsel kandjal) ning taktiilse majajuhi koos kuuldesilmusega.

Võimalusel lisada ka viipekeelde tõlgitud majajuht, mida kuvatakse tekstiga vaheldumisi. Võimalusel kasutada viipekeele digitaalseid tõlkeid.

Tervitusseina tagaküljele võib paigutada teadetetahvli, töölauad vms.

Materjalid:
Puitkilbid: spoonitud MDF Euroopa Tamm 16mm A/B Tang, pealt lakitud.
MDF plaat: paksusega 16mm, värvitud siniseks RAL 5017 Traffic Blue
Akrüül: valge WN297 5mm

4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

4.2

Korrusejuht / suunaviit

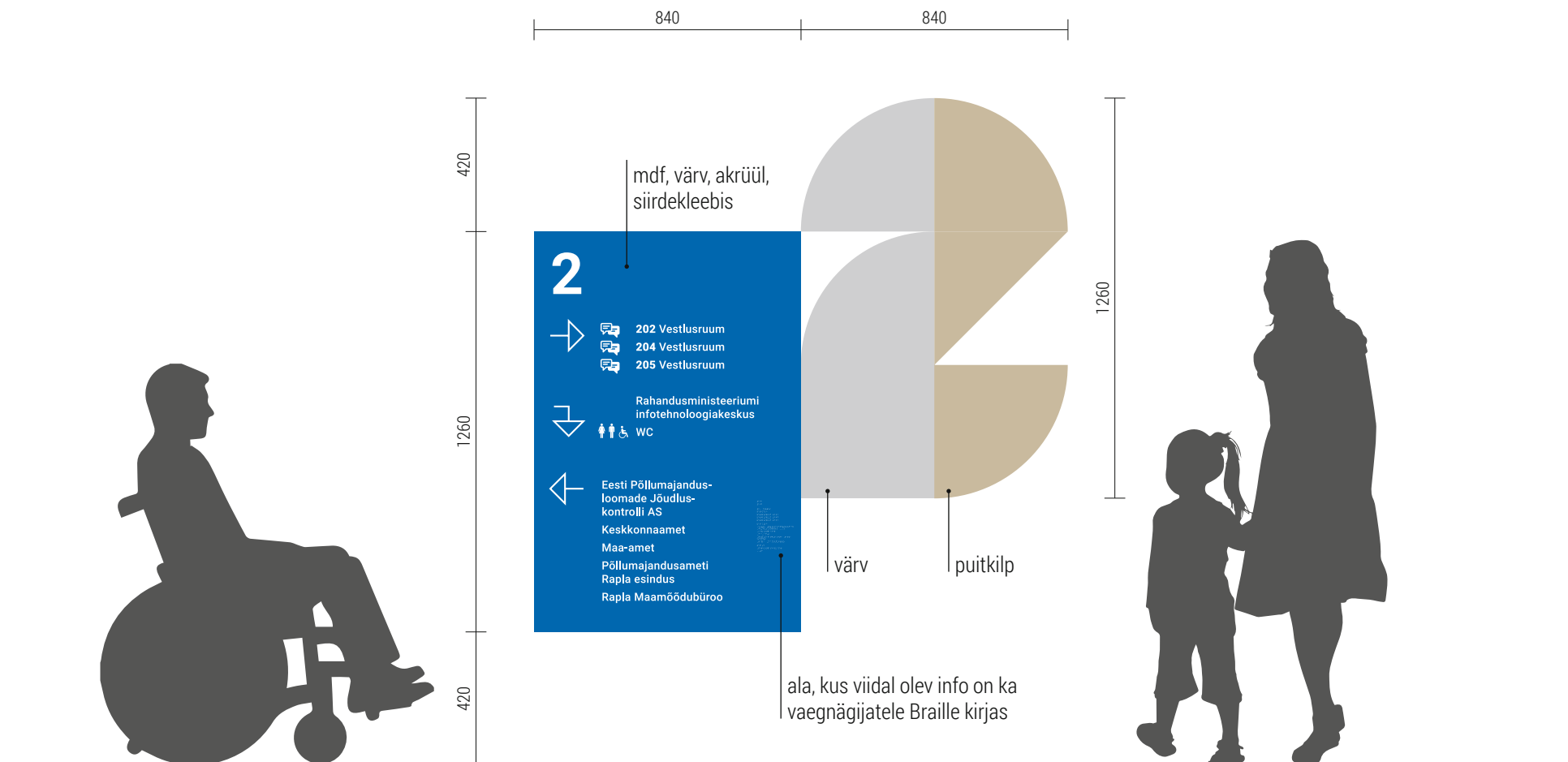
Suunaviidad on riigimajade põhilised navigeerimise abivahendid.

Viitade asukohad ja kuvatud info peab põhinema hoone viitade kaardistusel.

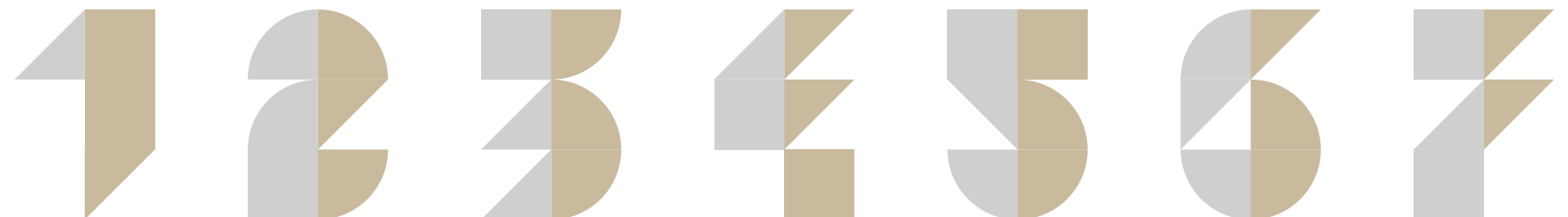
Viidal kujutatakse infot külastaja seisukohast. Kõige olulisemad on korrusel asuvate avalike vestlusruumide ja üldkasutatavate ruumide asukohad. Sellele järgnevad suletud tsoonis asuvad objektid, näiteks korrusel asuvate ametite loetelu.

Viida informatiivse osaga koos kasutatakse dekoratiivset korruseumbrit, mis on tuletatud dekoratiivgraafika elementidest.

Suunaviidal on eraldi osana toodud ka sama info taktilisena.

eestvaade

stiliseeritud korruseumbri näidised

Materjalid:
Puitkilbid: spoonitud MDF Euroopa Tamm 16mm A/B Tang, pealt lakitud.
MDF plaat: paksusega 16mm, värvitud siniseks RAL 5017 Traffic Blue
Akrüül: valge WN297 5mm
Seinavärv: Viva Color wall 20

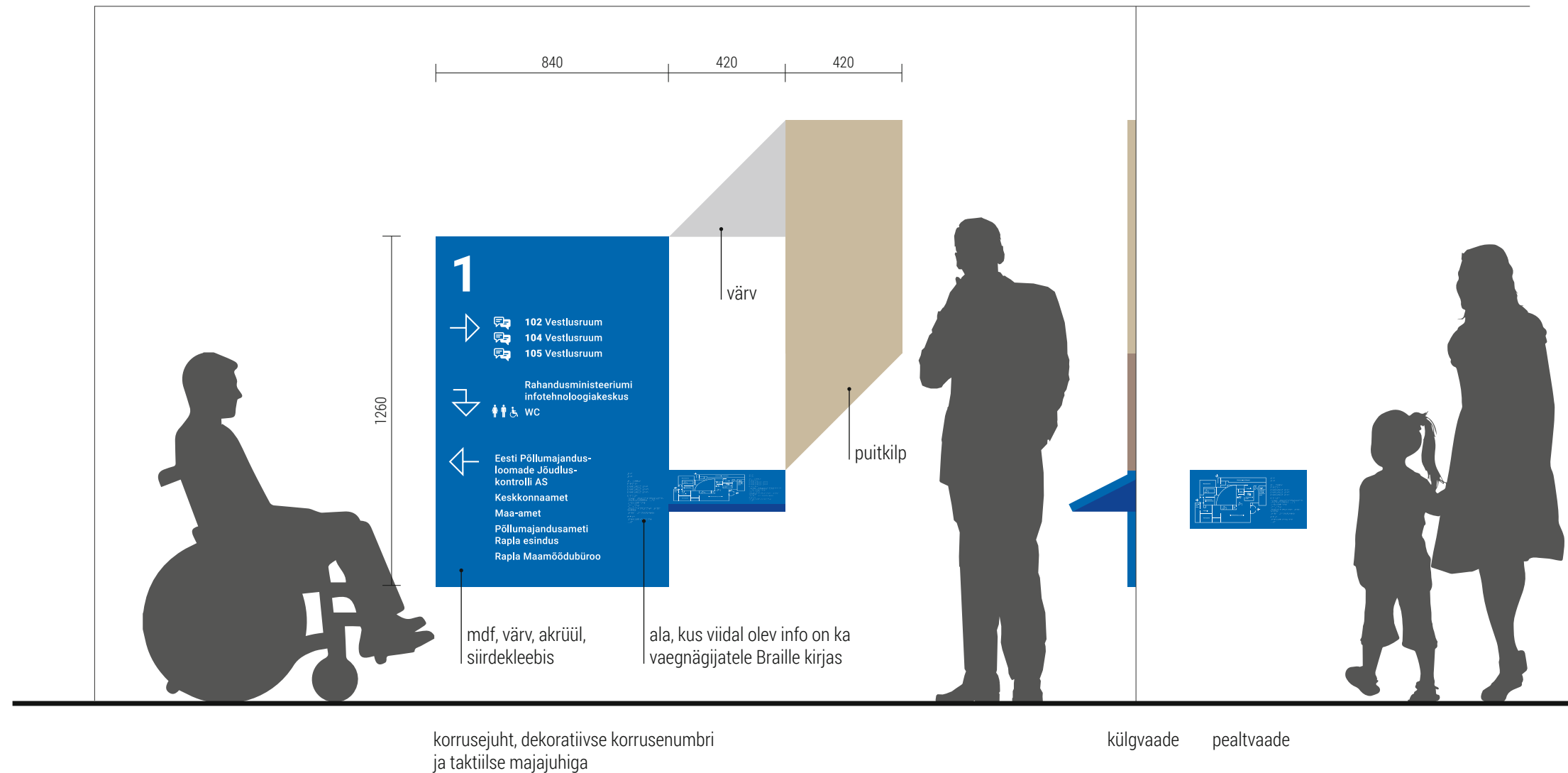
4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

4.3

Majajuht

Majajuhid on skemaatiliselt lahendatud korruste plaanid koos tekstilise osaga, mis näitavad lihtsustatult ära riigimaja ettevõtete või teenuste ja olulisemate ruumide paiknemise igal korrusel.

Korrusel asuv majajuht on loetav nii visuaalselt kui ka kombates.

Materjalid:
Puitkilbid: spoonitud MDF Euroopa Tamm 16mm A/B Tang, pealt lakitud.
MDF plaat: paksusega 16mm, värvitud siniseks RAL 5017 Traffic Blue
Akrüül: valge WN297 5mm
Seinavärv: Viva Color wall 20

2

→ 202 Vestlusruum
→ 204 Vestlusruum
→ 205 Vestlusruum

↓ Rahandusministeeriumi
infotehnoloogiakeskus

↓ WC

← Eesti Põllumajandusloomade
Jääduskontrolli AS
Kesklinnaamet
Maa-amet
Põllumajandusameti
Raplaseksindus
Raplase Maamajandusbüroo

4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

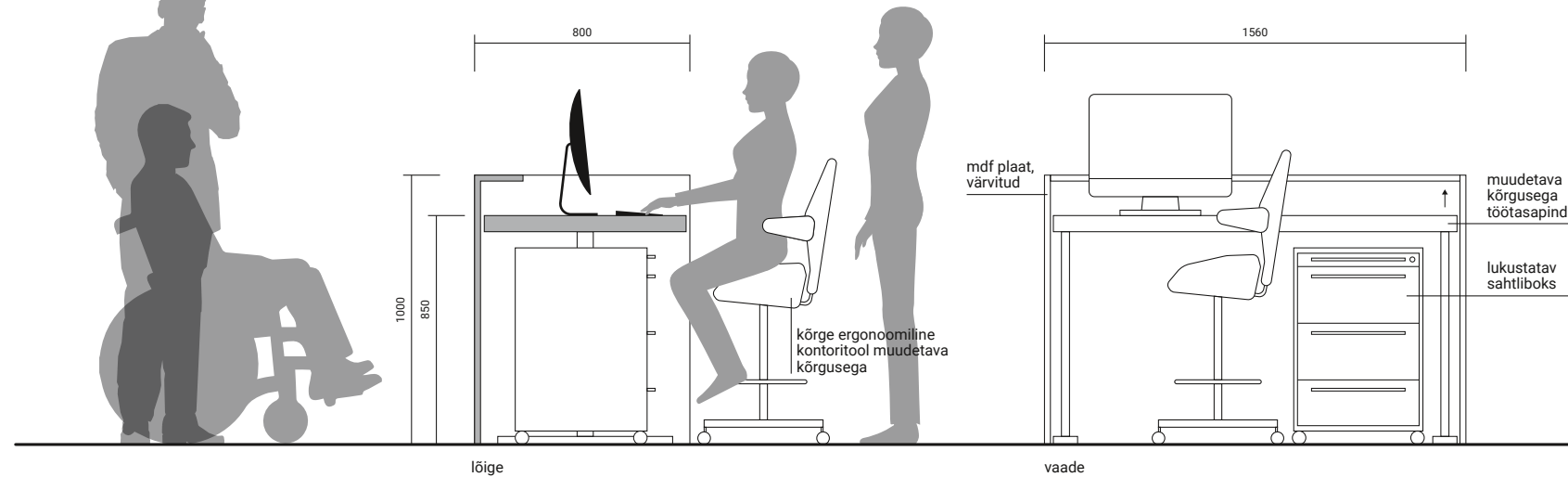
4.4

Infotöötaja lett

Infotöötaja töökoht peab olema visuaalselt lihtsasti leitav avatud teeninduspunkt poolkõrge reguleeritava kõrgusega letiga. Infotöötajate ja lettide arv sõltub teenindussaali suurusest.

Letile tuleb ette näha arvutitöökoht kliendi poole pööratava ekraaniga. Lett peab mahutama lisaks kas eraldiseisva või sisseehitatud lukustatava sahtliboksi kontoritarvete ja infotöötaja isiklike esemete hoidmiseks.

Vajadusel ette näha infotöötaja leti esipaneelile koht tekstile INFO.

Referentspildid

Rahvusraamatukogu (2020)

Swedbank (2020)

Materjalid:
MDF plaat: paksusega 16mm, värvitud siniseks RAL 5017 Traffic Blue
Pleks: WN297 5mm

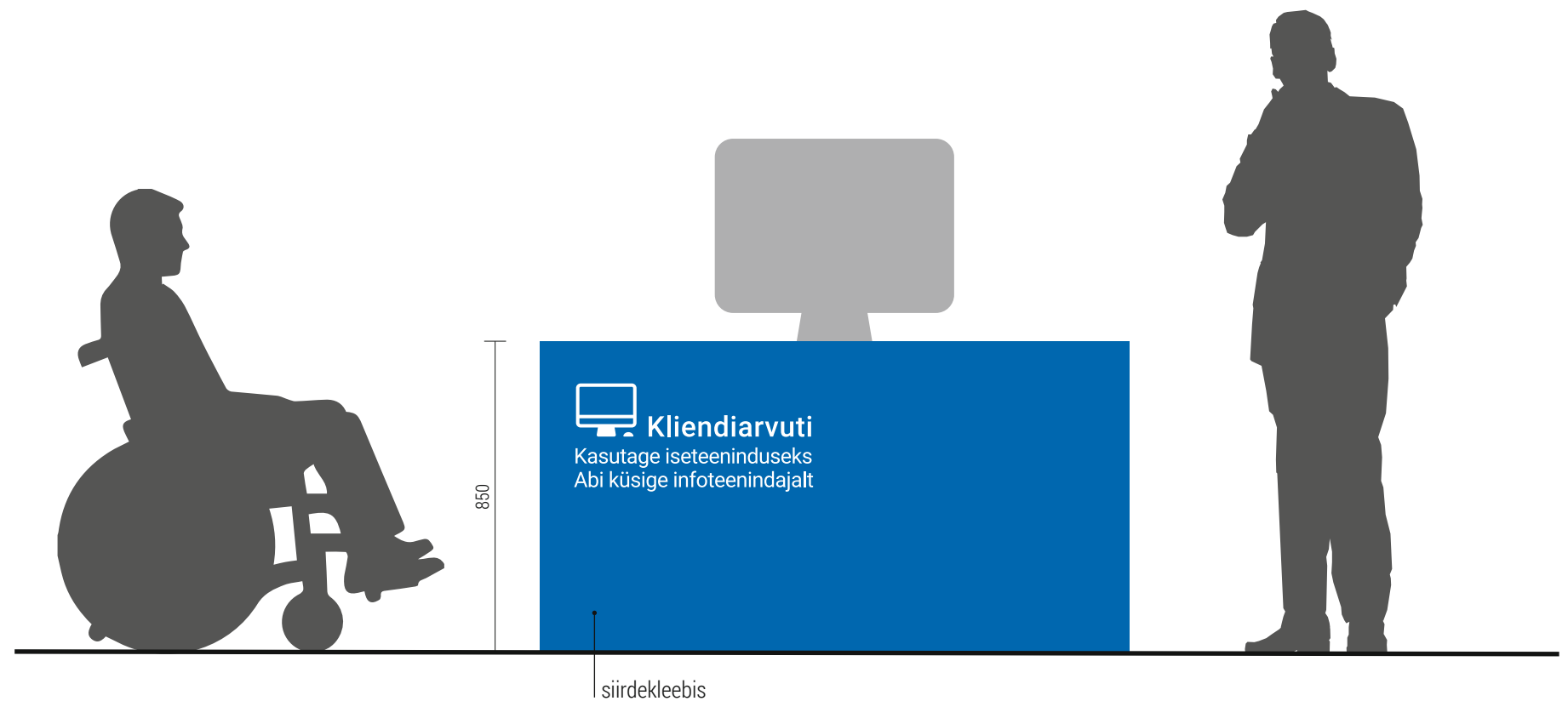
4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

4.5

Kliendarvuti

Kliendarvuti asukohad on lihtsalt ligipääsetavad ja tähistatud.

Kliendarvuti laua kõrgus peab olema reguleeritav. Laua taha tooli ei ole vaja panna, läheduses võib paikneda kokkupandav tool, et vajadusel saaks inimene laua taga istuda (kui on vaja pikemat aega kliendarvutit kasutada).

Materjalid:
Puitkilbid: spoonitud MDF Euroopa Tamm 16mm A/B Tang, pealt lakitud.
MDF plaat: paksusega 16mm, värvitud siniseks RAL 5017 Traffic Blue
Pleks: WN297 5mm
Seinavärv: Viva Color wall 20

4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

4.6

Ühtne teeninduslett

Ühtne teeninduslett on kasutatav erinevate riigimajas paiknevate asutuste poolt.

Riigi kohalolu tähistab leti tagaseinas väike riigivapp. Leti esipinna puhul võib kasutada riigimajade juhise sinist tooni.

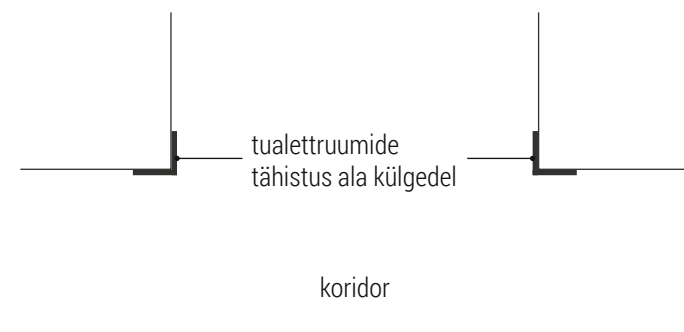
4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

4.7

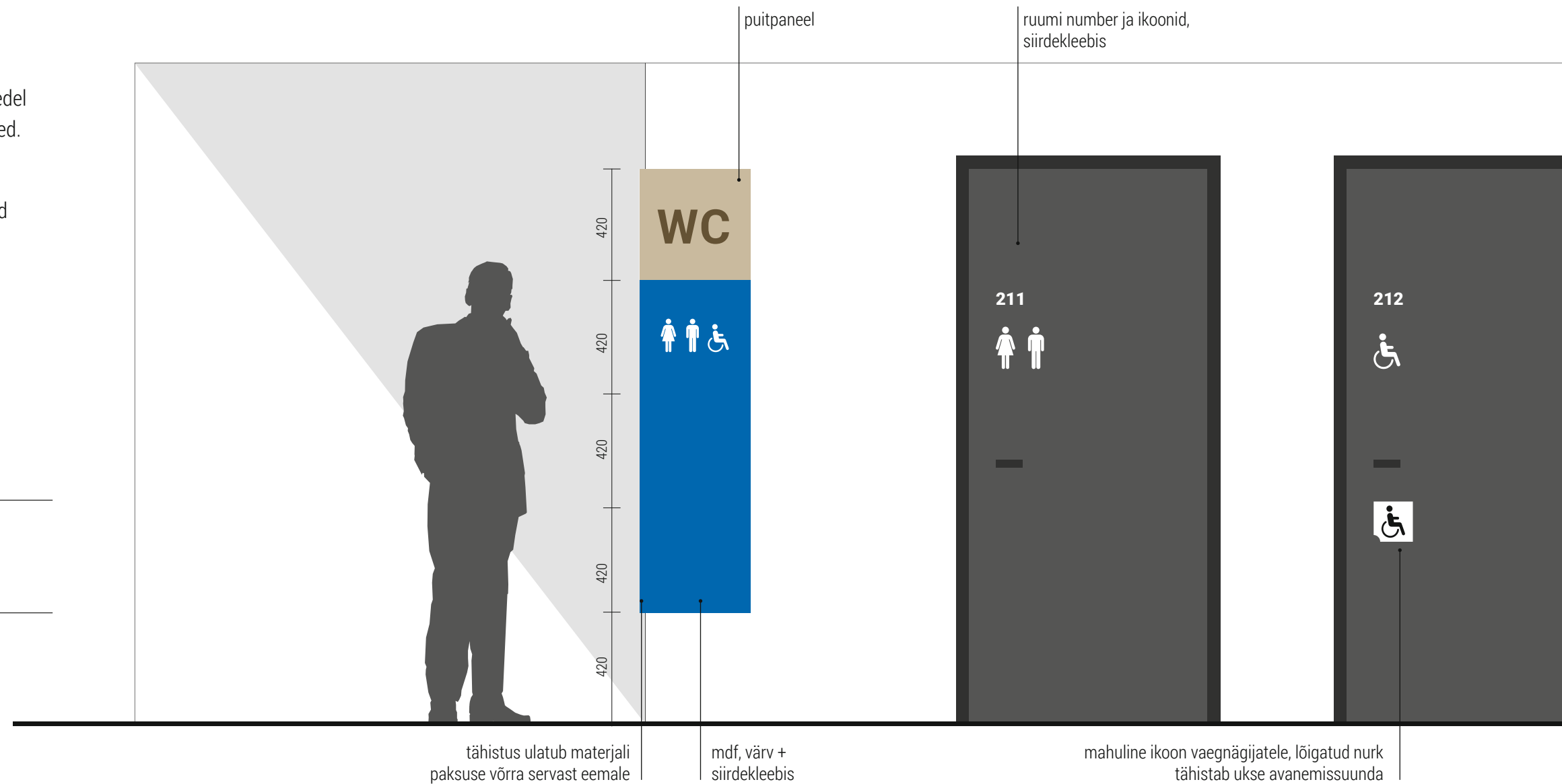
Tualettruumid

Sisepääas tualettruumidesse tähistatakse ala nurkadele paigutatud paneelidega, mille sisekülgedel on nii kirje "WC" kui ka piktogrammidega tähistused.

Selliselt on võimalik piki koridori juba kaugemalt märgata tualettruumide ala. Tualettruumide ukсед tähistatakse vastavate piktogrammidega.

Materjalid:
Puitkilbid: spoonitud MDF Euroopa Tamm 16mm
A/B Tang, pealt lakitud.
MDF plaat: paksusega 16mm, värvitud siniseks
RAL 5017 Traffic Blue
Pleks: WN297 5mm
Seinavärv: Viva Color wall 20

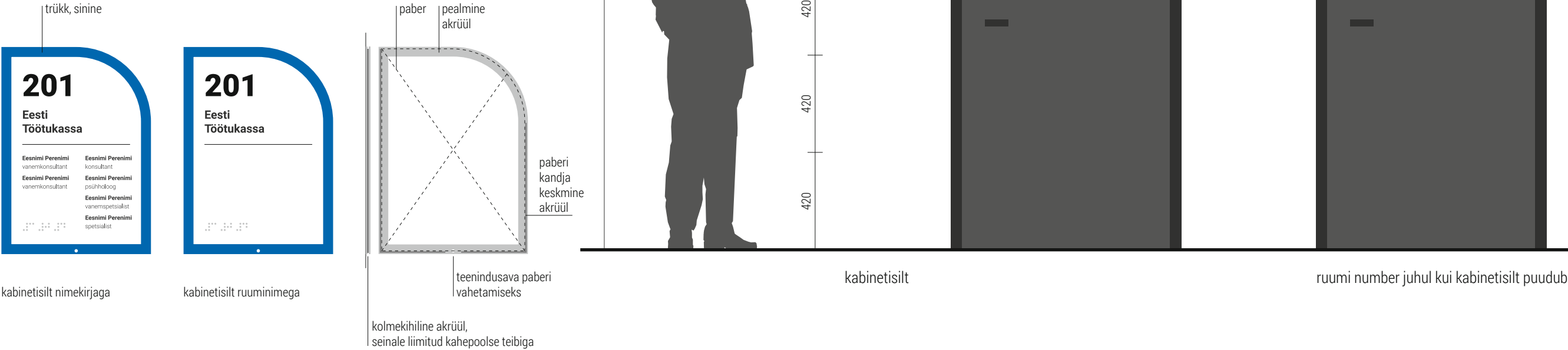
4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

4.9 Uksesilt

Uksesildid on puksidega seintele kinnitatud akrüülplaadid, mille vahele saab paigutada must-valge väljatrükiga A3 mõõdus kujundusi.

Uksesildil on kuvatud ruumi number ning seal tegutsev asutus võimalusel ka töötajate nimedega.

Akrüülplaadi välispinnale on lisatud *Braille*'i kirjas ruuminumber.

4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

4.8

Ajutine silt

Juhul kui riigimajas tekib vajadus ajutiste teadete edastamiseks, tuleb need lahendada nii nagu on näitatud kõrvalolevatel näidistel.

Signaalvärvina kasutada juhises toodud sinist ning teksti kirjutamisel riigimaja kirjatüüpi.

Teade!

Tööpäevadel 10.00-12.00 on töörahu. Sellel ajal austa oma kolleege ja ära laua ääres koosolekuid pea.

Kui Sul siiski on vaja midagi arutada, siis leia selleks mõni vaba nõupidamisruum.

Rapla
riigimaja

Tähelepanu!

Ajutiselt on nõupidamisruumid broneeritud kõigil tööpäevadel 10.00 - 12.00.

Vabandame tekkinud ebamugavuste pärast.

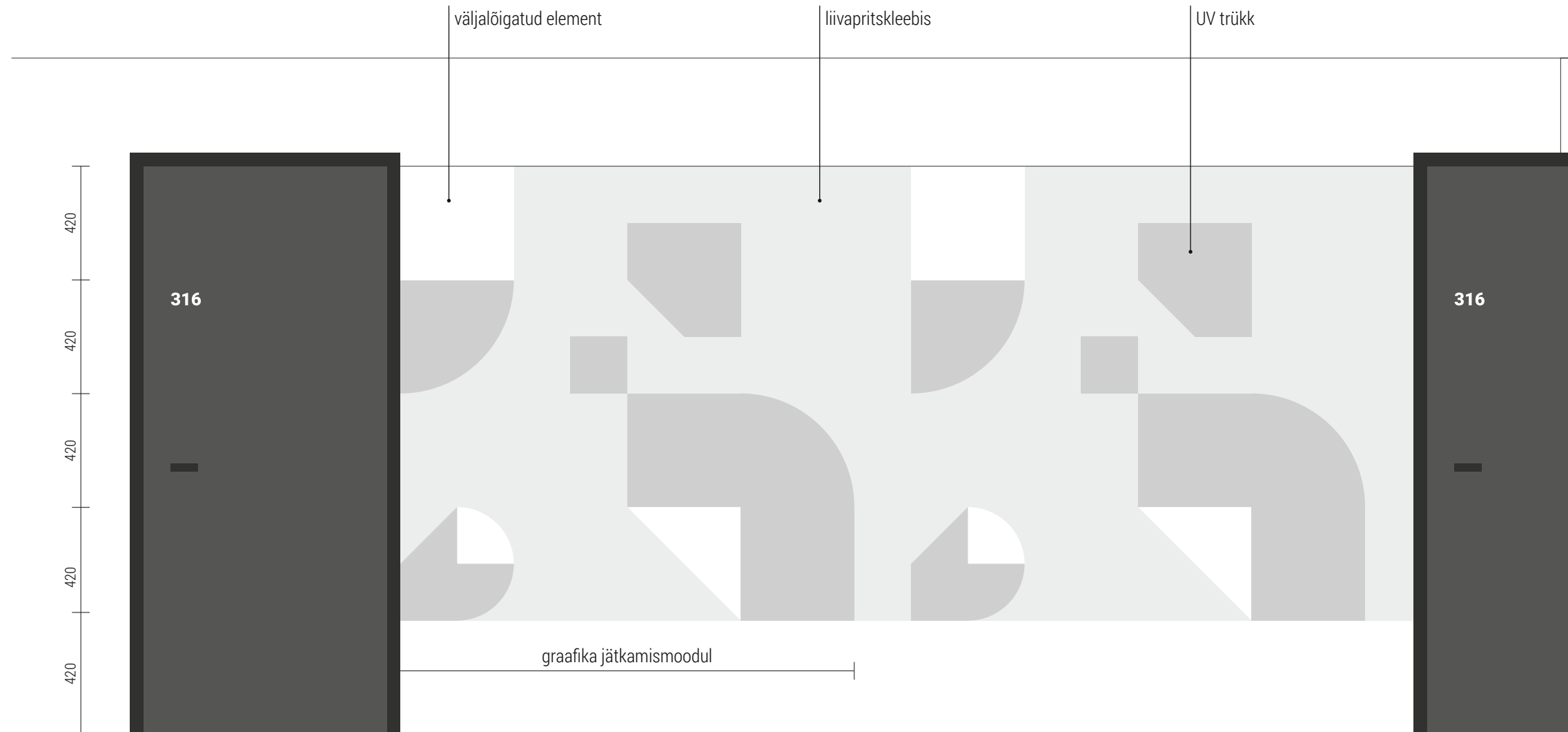
Rapla
riigimaja

4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

4.10

Klaasigraafika

Riigimaja klaasigraafika tuletatakse dekoratiivgraafika elementidest. Tumedam osa mustrist trükitakse liivapritskleebisele, heledam osa lõigatakse liivapritskleebisest välja.

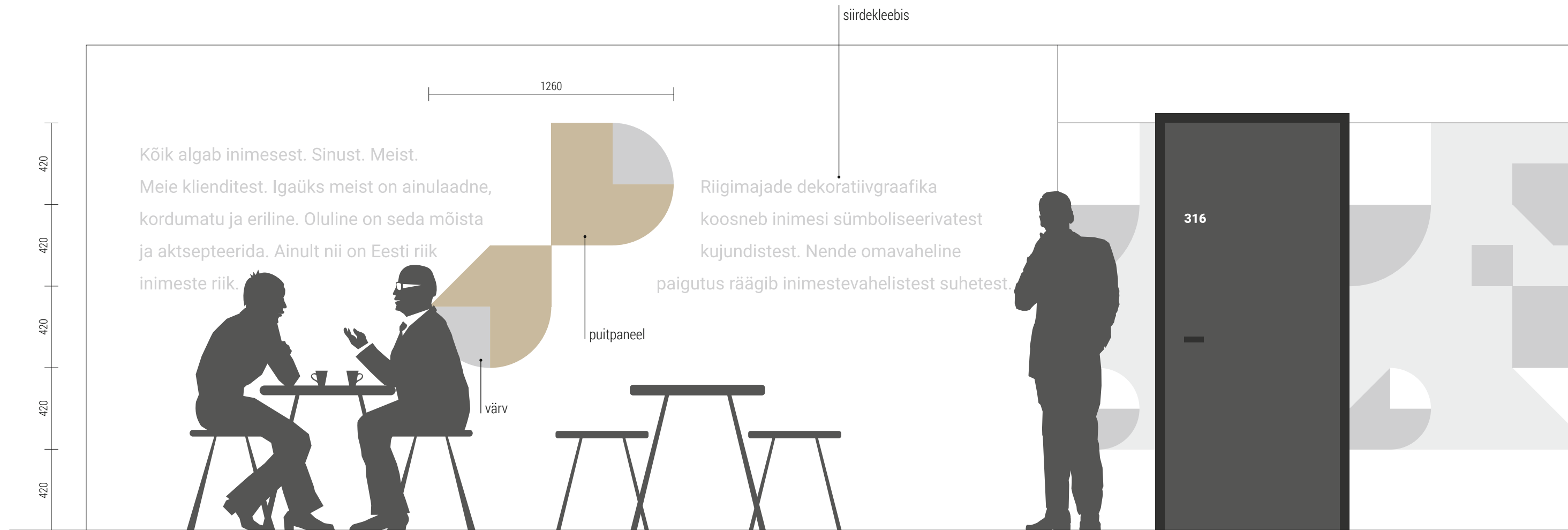
Materjalid:
Liivapritskleebis: 3M 5525-314
4/0 UV trükk + väljalõikus

4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

4.11

Ühiskasutatavate ruumide graafika

Ühiskasutatavate ruumide dekoratiivgraafika räägib väärtuste loo ja mõtestab lahti nõupidamisruumide graafika olemuse.

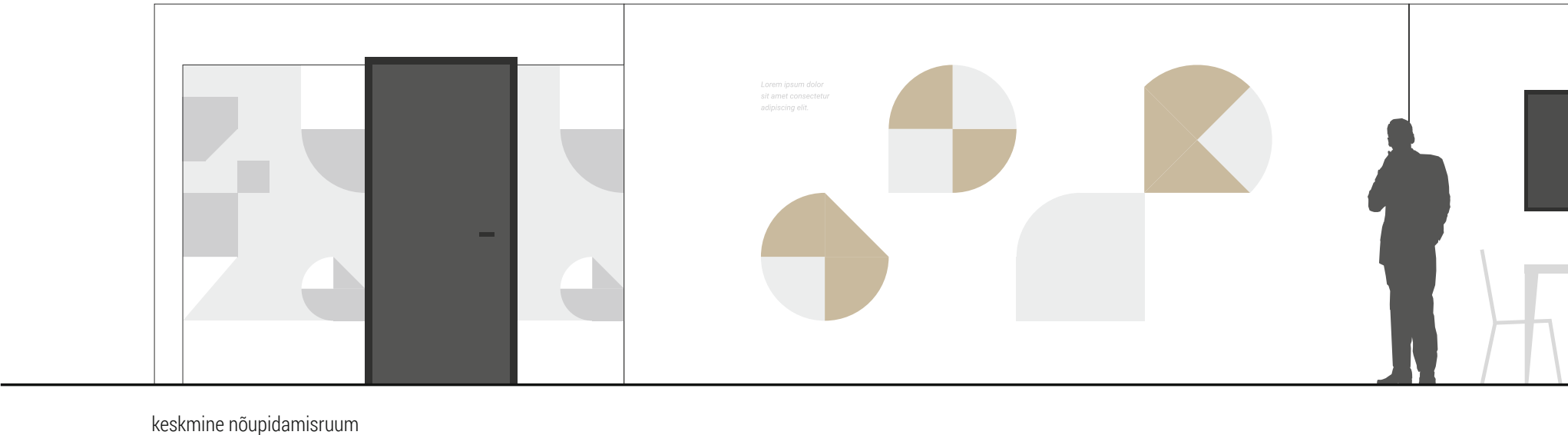
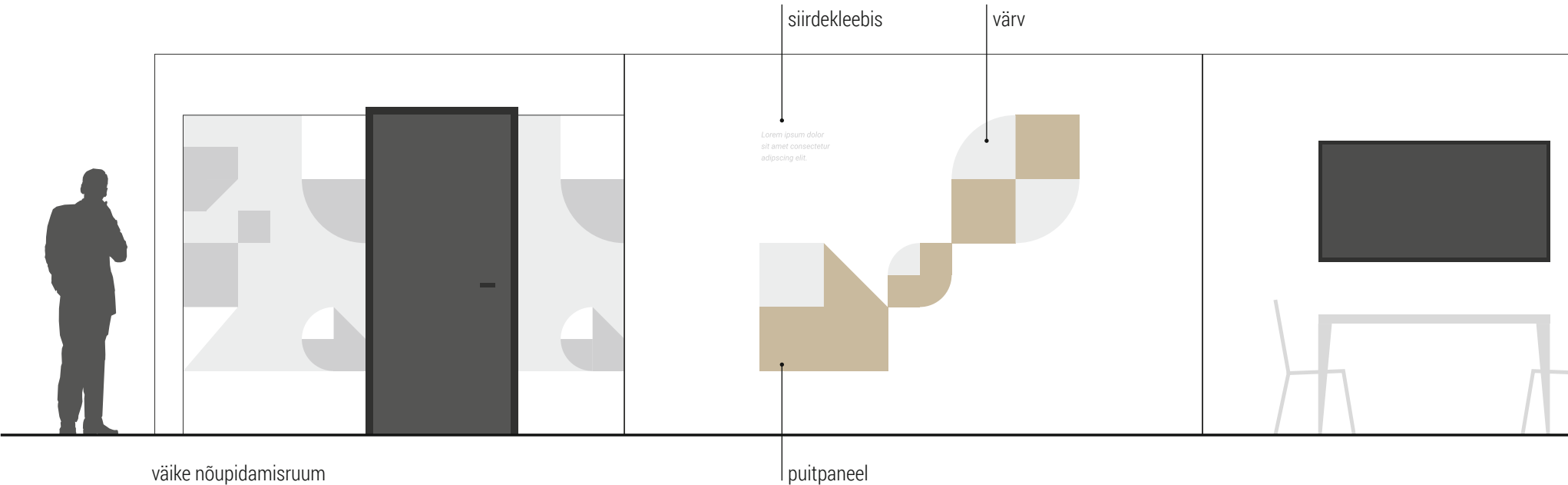
4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

4.12 Nõupidamisruumide graafika

Nõupidamisruumide graafika tuletatakse vastavalt ruumi suurusele. Ruumid jagatakse üldiselt väikesteks, keskmisteks ja suurteks nõupidamisruumideks.

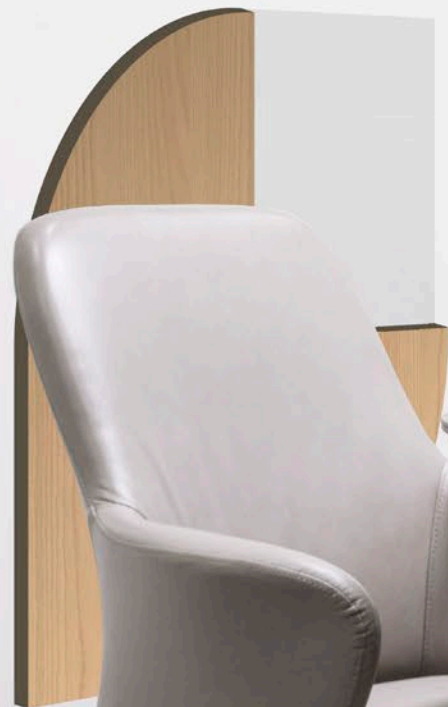
Ruume nimetatakse ainult ruuminumbrite järgi. Igas ruumis on unikaalne muster ja originaaltekstil põhinev mõttetera.

Ruumide dekoratiivgraafika suurused tuletatakse *grid*'i järgi, mille mooduliks on 420 mm.

Materjalid:
Puitkilbid: spoonitud MDF Euroopa Tamm 16mm A/B Tang, pealt lakitud.
Seinavärv: Viva Color wall 20

Räägin, sest nii hakkab
kergem kunungatele
külakeeles lihtsalt

4. Siseviidad, -sildid ja ruumigraafika

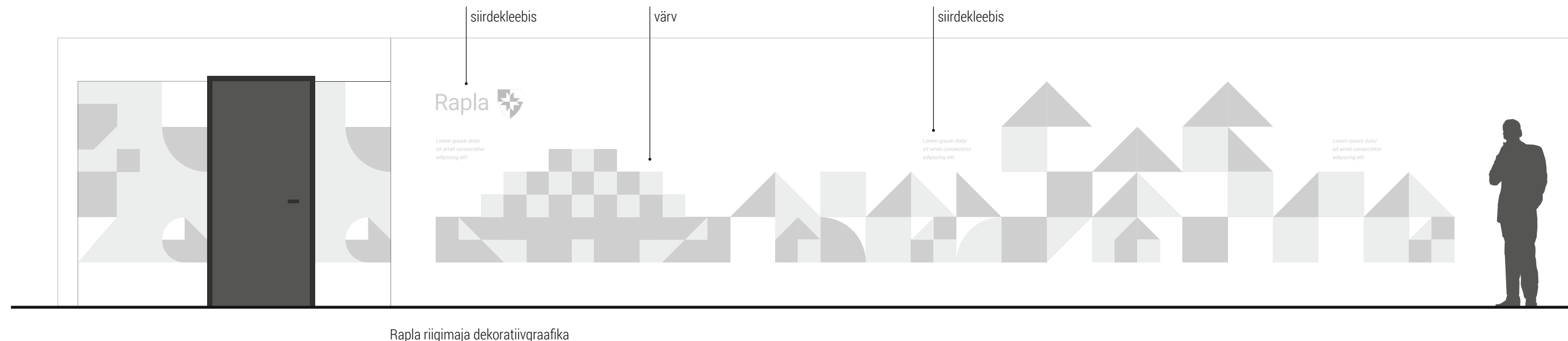
4.13

Kaugtöö ruumide graafika

Kaugtöö ruumide dekoratiivgraafika visuaalid luuakse iga linna jaoks eraldi. Kujundus tuletatakse vastavalt ruumi suurusele.

Graafilistest elementidest moodustatakse igale piirkonnale omased ja isikupärased motiivid kas arhitektuurist või mõnest muust kohaliku linna nähtusest.

Objektide juures seinal on ka linna nimi, vapp ning paarist tutvustavast lausest koosnev lühikirjeldus.

Lorem ipsum dolor
sit amet consectetur
adipiscing elit.

Rapla

Lorem ipsum dolor
sit amet consectetur
adipiscing elit.

5. Sisekujunduse referentsid

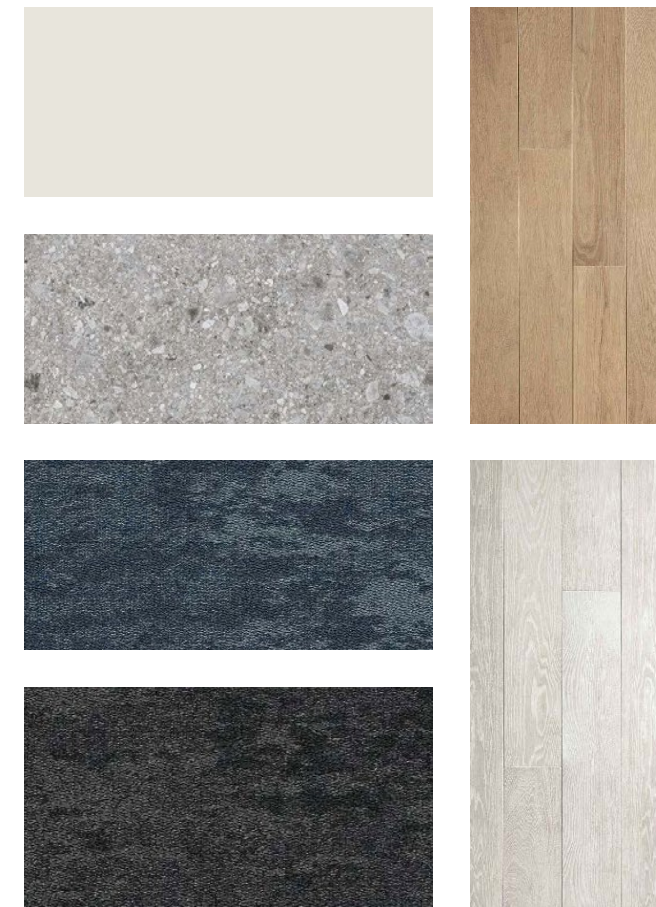
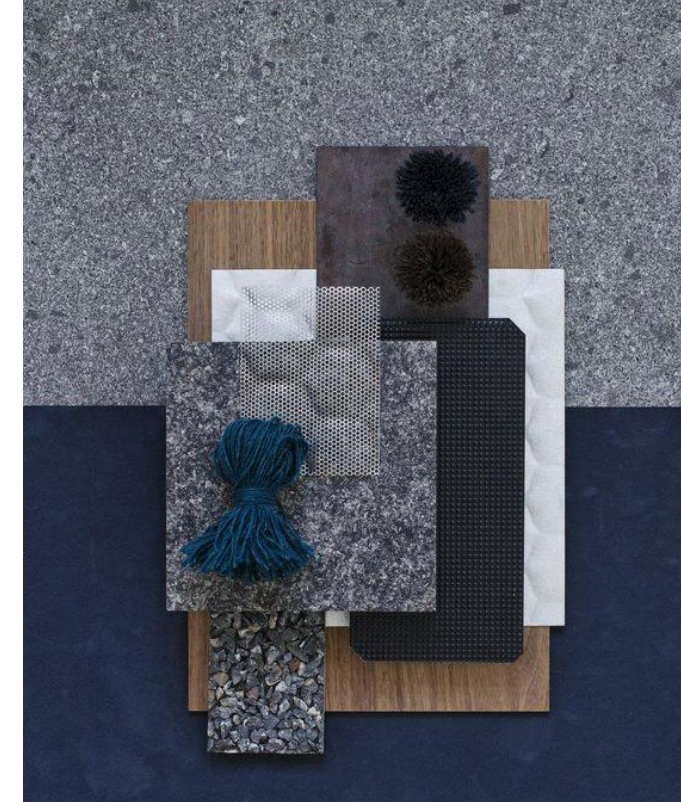

5. Sisekujunduse referentsid

5.1 Materjalid

Riigimajade materjalide valikul on lähtutud Valitsusasutuste ühisest stiilijuhisest.

Peamised toonid on sinine, must ja valge, millele sekundeerivad erinevad hallid ning soojad naturaalsed materjalid - puit, kivi, imitatsioonimaterjalid.

5. Sisekujunduse referentsid

5.2

Ooteala, vastuvõtt, vestlusruumid

Ooteala, vastuvõttu ja vestlusruume ilmestavad hele puit, hallid toonid, ribifaktuurid seinas, laes või mööblil, puhtad pinnad ja peidetud valgustus.

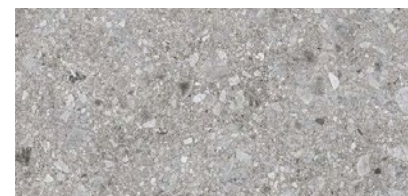
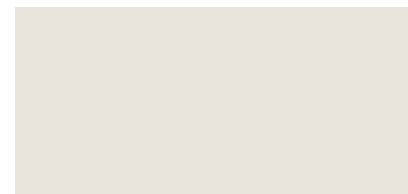
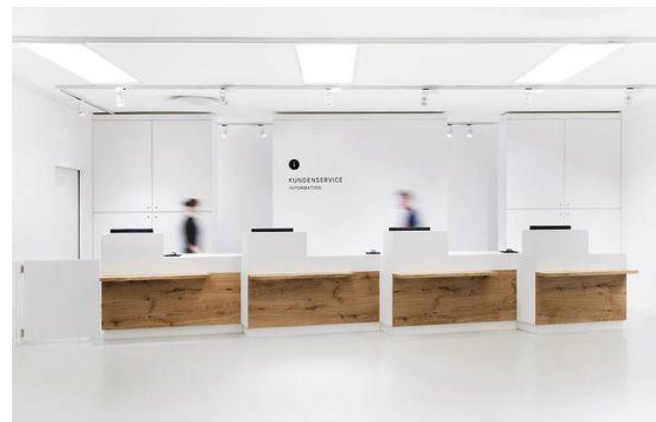
Ruumide planeerimisel arvestada universaalse disaini ning võimalikult laia kasutajaskonnaga.

Värvivalikuid tehes vältida sisekujunduses seina ja põranda sujuvat üleminekut. Vaegnägija liikumist kergendavad konkreetsed koridorid, erinevat värvi põrandakatted ja seinad, eristuvad (laiad või põrandast/seinast eri värvi) põrandaliistud.

Võimalusel kasutada seinte toonist eristuvat värvi uksi, et vaegnägijatel oleks lihtsam neid üles leida.

Võimalusel kasutada koridoriseintel käekõrgusel juhtliiste või käispuud. Kõik nupud, lülitid, läbipääsukaardi lugejad peavad olema sellisel kõrgusel, et ratastooliga liikleja saaks neid mugavalt kasutada.

Ootealal kasutada erinevat tüüpi istmeid (käetugedega, käetugedeta) ning jälgida, et toolide jalad oleksid ühtlased vähemalt 300 mm kõrguseni, et mitte takistada vaegnägijatel kepi liikumist.

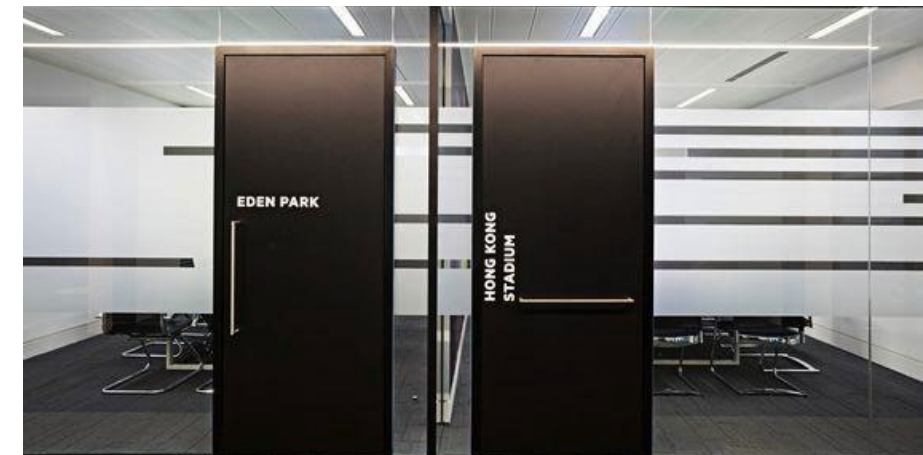
5. Sisekujunduse referentsid

5.3

Nõupidamisruumid, trepid, ukсед

Rõhutatud sinist tooni trepid (epo, plaat või muu). Detailidega rõhutatud vestlusruumid (sinine vaip). Viidad koridorides kontrastsel pinnal. Rõhutatud sinised tsoonid. Tumedad siseuksed (spoon, peitsitud).

Ruumide planeerimisel arvestada samuti universaalse disaini ning võimalikult laia kasutajaskonnaga.

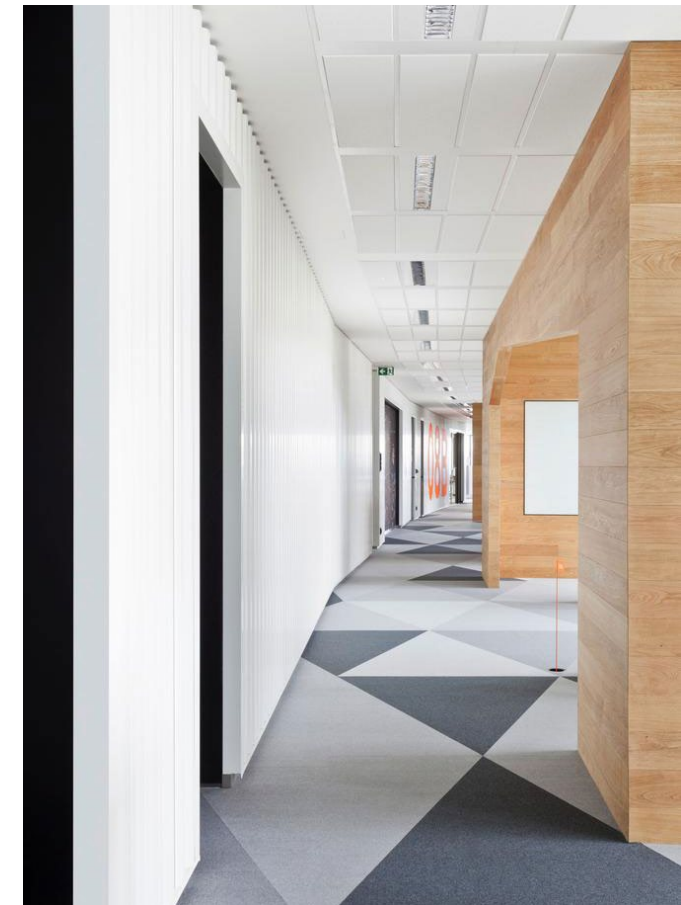
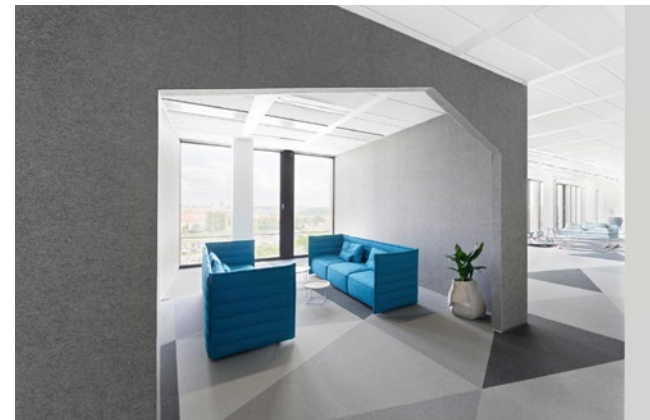
5. Sisekujunduse referentsid

5.4

Kabinetid, töötoad, koridorid

Konservatiivsed alad töö tegemiseks. Domineerib tumehall vaipkate, valge mööbel. Pikka koridoride joont täiendavad dekoratiivgraafikast tuletatud vormid.

Ruumide planeerimisel arvestada samuti universaalse disaini ning võimalikult laia kasutajaskonnaga.

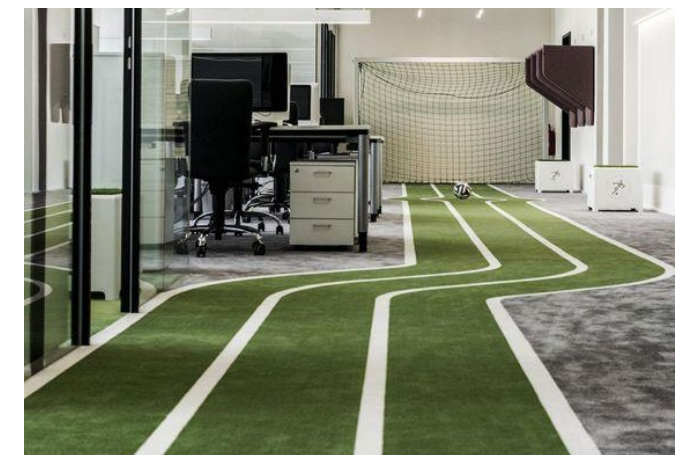
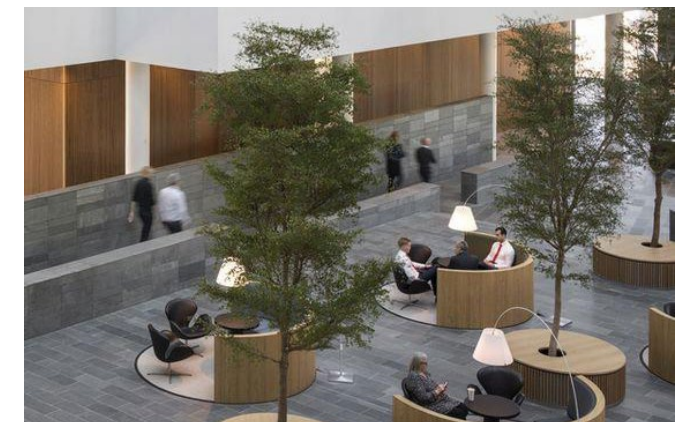
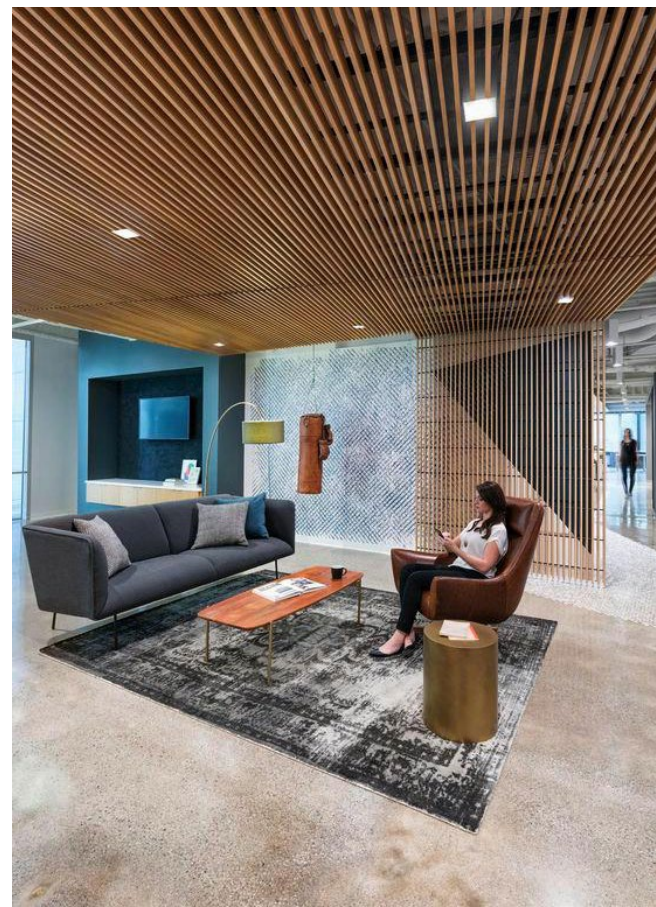
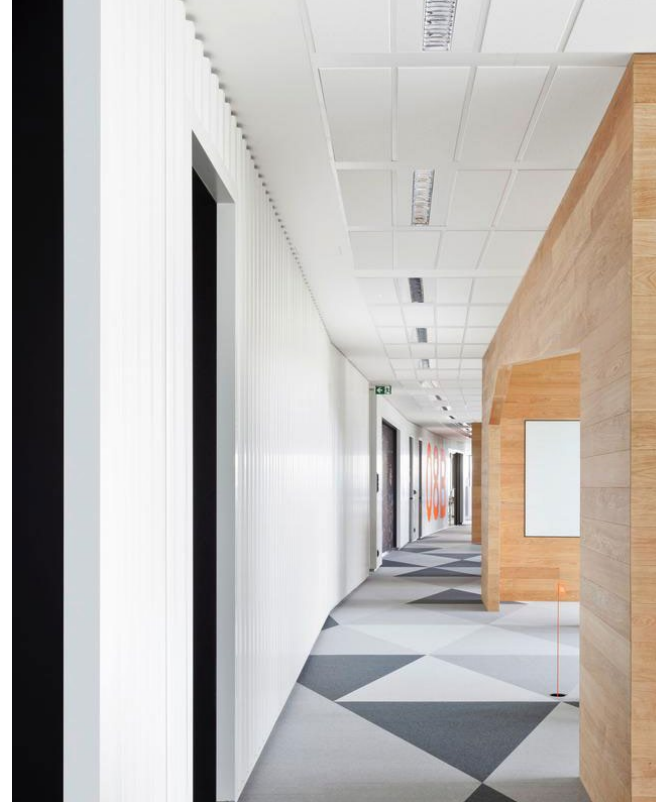

5. Sisekujunduse referentsid

5.5 Ühiskasutatavad ruumid

Ühiskasutatavad ruumid on oma olemuselt pehmemad. Rohkem puitpinda seintel, laes või mööblil. Tumehall vaipkate. Aktsendiks värvi sisustusel.

Ruumide planeerimisel arvestada samuti universaalse disaini ning võimalikult laia kasutajaskonnaga.

6. Kohandamise erijuhtumid

Arhitektuurselt nõudlike ajalooliste hoonete juures on võimalik kasutada viitade ja graafika kujundamisel minimaalset brändingut.

Viitade arv, loetavus (kasutatavate materjalide ja värvide kontrastsus) ja funktsionaalsus ei tohi seejuures väheneda!

Otsus kasutada vähendatud brändingut tuleb kooskõlastada riigimajade projekti meeskonnaga.

Arhitektuurselt nõudlikes ajaloolistes interjöörides on võimalik teha järgnevat:

- loobuda viitade sinisest värvist ja kasutada teisi materjale, kuid muuta ei tohi viitade ega tekstide mõõtmeid ega arvu.
- muuta vastuvõtulaua kujundusstiili, kuid mitte avatud iseloomu ja funktsionaalsust
- vähendada või kaotada klaasigraafikat
- muuta kabinetisiltide vormi (näiteks kasutada pildiraame)
- muuta väärtussõnumite vormi (näiteks vormistada sõnumid raamitud graafiliste lehtedena)

7. Ligipääsetavuse tagamine

7. Ligipääsetavuse tagamine

7.1

Ligipääsetavus ja selle olulisus

Ligipääsetavus mõistena hõlmab endas nii ruumide lihtsat ja laialdast kasutatavust kui ka pakutavate teenuste ja kommunikatsiooni mitmekülsust.

Ligipääsetavus on esmajoones oluline puudega inimestele, ent samaväärselt tähtis ka ajutiselt või alaliselt piiratud funktsionaalse võimekusega inimestele (eakad, rasedad, abivahenditega liikuvad inimesed, väikelastega liikuvad inimesed).

Tulenevalt demograafilistest muutustest ühiskonnas, aga ka soovist puudega inimesi üha enam ühiskondlikku ellu osalema kutsuda,

samas kõikide inimeste võimalikust (ja tõenäolisest) sattumisest ühel või teisel eluhetkel piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste sihtgruppi, on ligipääsetavuse ja universaalse disaini kasutamine reguleeritud ka üleriiklikel tasanditel (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/882).

Iseseisvalt toimetulemine on puudega inimese või ka piiratud funktsionaalsusega inimese jaoks esmase tähtsusega – see teeb temast ühiskonna täisväärtusliku liikme.

Puuded jagunevad: liikumis-, nägemis-, kuulmis-, intellekti-, liitpuue ja muu puue, mis on tingitud haiguslikuks seisundist. Puue omakorda võib olla erineva raskusastmega: keskmine, raske või sügav. Laste- ja eakate puhul sõltub puude raskusaste kõrvalabi vajadustest, tööealiste puude määramisel arvestatakse puudest tulenevaid takistusi erinevate inimorganismi funktsioonide lõikes (liikumine, nägemine, kuulmine jne).

7. Ligipääsetavuse tagamine

7.2

Nägemispuudega inimesed

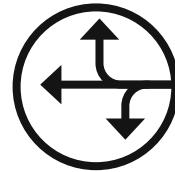
Oluline informatsioon ümbritseva keskkonna kohta tuleks edasi anda lisaks visuaalsele viisile ka heliliselt ja taktiliselt (nt taktilised teekonnad põrandal ja käsipuudel ning hääljuhised liftis).

Värvi- ja toonikontrastid esiletükkivate või oluliste objektide (nt uksepiidad) rõhutamiseks. Ruumis peaks olema piisav valgustugevus.

Kommunikatsioonivahendid peaksid paiknema silmapaistval kohal sissepääsu lähedal ning eristuma taustamürast. Taktilise kommunikatsiooni kasutamisel on oluline suunata selleni taktilise liikumisteedga.

Kodulehel kõikidele kasutajatele informatsioon keskkonna iseloomust, mõõtmetest, viitamisest jne (nt kuulmispuudega inimestele info ka viipekeeles). Lisaks on hea kirjeldada keskkonna läbimise raskusastet, sobivust liikumiseks nii ratastooliga kui ka pimedatele.

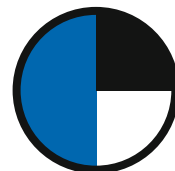
Paljud pimedad ja nägemispuudega inimesed navigeerivad oma mälu abil. Loogilise ja lihtsa disaini puhul on nende iseseisev liikumisvõimekus hoones tõenäolisem, sest ligipääsude märgistus annab kasutajale keskkonna kohta rohkem informatsiooni ruumis liikumiseks. Mida vähem takistusi ja ajutisi muudatusi on nende teel, seda kergem on neil soovitud sihtpunktini jõuda.

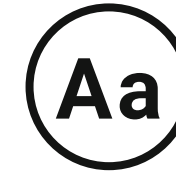
lihtsad liikumisteed
ruumis

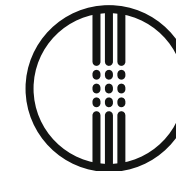
infotöötaja kaasamine
klienditeekonda

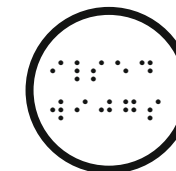
läbivalt sama ja selge
viidanduse värviskeem

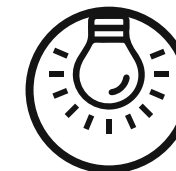
kõrge loetavusega
viitade tekstid

taktilised juhtteed
põrandatel

taktilised tähised viitadel ja
käsipuudel, taktiline majajuht

interjööris piisav
valgustugevus

7. Ligipääsetavuse tagamine

7.3

Liikumispuudega inimesed

Liikumispuudega inimesed sõltuvad ruumis liikudes seal olevatest ning ületamist vajavatest takistustest (lävepakud, järsu kaldenurgaga kaldpinnad jmt) ning liikumistee laiuusest.

Ratastoolikasutaja saab iseseisvalt liikuda ainult kindla kaldenurga ja kõrguse vahega takistuste puhul. Oluline on ka pinnakatete ühtlane viimistlus nii sise- kui välisruumis.

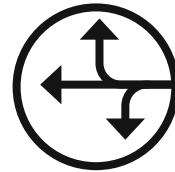
Hoonesse või ruumidesse sisenemine tuleks lahendada lihtsasti avatavate või automaatsete ustega. Abiks on kõikvõimalikud lisa käetoed treppidest tõusmisel ja laskumisel ning ka lifti olemasolu hoones ja piisav istekohtade arv avalikes ruumides.

Hoone ja ruumide kasutamiseks vajalikud elemendid - püsimööbel, aparatuur, valgustus, kattematerjalid, värvilahendused aga ka näiteks WC prügikasti kasutatavus (jalaga avatavad prügikastid ei sobi nt ratastooliga liiklejatele) - tuleb samuti kasutajagrupist lähtudes läbi mõelda.

Terve inimene vajab liikumiseks enda ümber 600 mm laiusega vaba ruumi, kepiga liikumisel on miinimum aga 700 mm, karkudega 900 mm ning ratastooliliikleja ruumi vajadus ringi pööramiseks on 1500 mm.

Ruumis liikumise kommunikatsioonivahendid peaksid paiknema silmapaistval kohal sissepääsu lähedal. Arvestada piiratud haardeulatusega. Mugav laua kõrgus max 865 mm, mugav haardekõrgus max 1220 mm.

Kodulehel kasutajale informatsioon keskkonna iseloomust, mõõtmetest, viitamisest jne. Lisaks on hea kirjeldada keskkonna läbimise raskusastet, sobivust liikumiseks nii ratastooliga kui ka pimedatele.

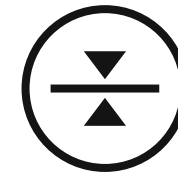
lihtsad liikumisteed
ruumis

infotöötaja kaasamine
klienditeekonda

sobiva mööbli
kasutamine

sobivale kõrgusele
paigaldatud viidad

7. Ligipääsetavuse tagamine

7.4

Kuulmispuudega inimesed

Puude leevendamiseks kasutatakse kuuldeaparaate, silmusvõimendeid, helile osutajaid, ukse signaale ja neile osutajaid, hädaohu avastamise abivahendeid. Erinevate kommunikatsioonikandjate arvestada ka viipekeelse tõlkega.

Interjööris peaks olema piisav valgustugevus. Avalikes kohtades on oluline, et vähendataks taustamüra, kasutatakse pehmeid, heli neelavaid materjale – vaipu, kardinaid, akustilisi lagesid või seinapaneele. Oluline on müravaba ala. Ruum, kus puhata, olla vaba kommunikatiivsest stressist. Väsinuna on keerulisem suhelda.

Tulenevalt kuulmispuudega inimeste vajadusest on planeerimisel tähtis, et kogu oluline informatsioon edastatakse visuaalselt võimalikult lihtsalt ja kiirelt haaratavana.

Kodulehel kasutajatele informatsioon keskkonna iseloomust, mõõtmetest, viitamisest jne ka viipekeeles.

infotöötaja kaasamine
klienditeekonda

silmusvõimendi

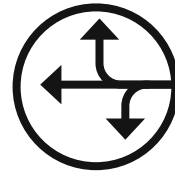
7. Ligipääsetavuse tagamine

7.5

Intellektipuudega inimesed

Piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste mõiste hõlmab isikuid, kellel on füüsiline, vaimne, intellektuaalne, meeleline vaegus, vanusega seotud vaegus või muu alaline või ajutine keha võimekusega seotud põhjus.

See võib koostoimes eri takistustega tõkestada inimese ligipääsu toodetele ja teenustele, tuues kaasa olukorra, kus teatud teenuseid ja ka tooteid on vaja kohandada nende konkreetsete vajadustega.

lihtsad liikumisteed
ruumis

infotöötaja kaasamine
klienditeekonda

viitade tekstilise info
dubleerimine piktogrammidega

7. Ligipääsetavuse tagamine

7.6

Piiratud funktsionaalsus

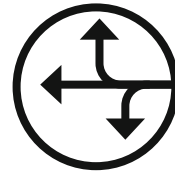
Vanemaealiste puhul on oluline keskkonnatakistuste kontrastseks või akustiliseks muutmine, pööramaks erinevates oludes liikumisel tähelepanu ebaturvalistele aspektidele.

Avalikus ruumis liikumisel on äärmiselt oluline piisav puhkekohtade olemasolu toolide ja muude toetuspindade näol. Tähtis on, et vanemaealine saaks loodud lahendusi võrdselt teistega kasutada, st pinkidel oleksid mugavaks püstitõusmiseks käetoed ja istuda ei tuleks liiga madalale.

Arvestada tuleks, et eakad saavad paremini istuda kõrge seljatoega istmel, mis selga paremini toetab.

Eakas saab paremini hakkama, kui info on dubleeritud ning loetavad tekstid ja visuaalne lahendus on lihtsad ja selged. Lisaks vajab ta tugevamat valgustust nii visuaalsel kui füüsilisel orienteerumisel.

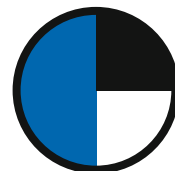
Sarnaselt puudega inimestele vajavad eakad keskkonnas liikumiseks teistest enam selgeid ja süsteemseid navigatsiooni-juhiseid. Kommunikatsioon peaks algama juba keskkonda sisenemisel: koheselt tuleks anda ülevaade olulistest elementidest (sisse- ja väljapääsud, infopunkt, WC).

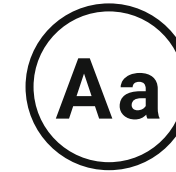
lihtsad liikumisteed
ruumis

infotöötaja kaasamine
klienditeekonda

läbivalt sama ja selge
viidanduse värviskeem

kõrge loetavusega
viitade tekstid

tugevam
valgustus

sobiva mööbli
kasutamine